

tekstil

OCAK/ŞUBAT 1973

56 işyerinde çalışan 15 bini aşkın tekstil işçisi için

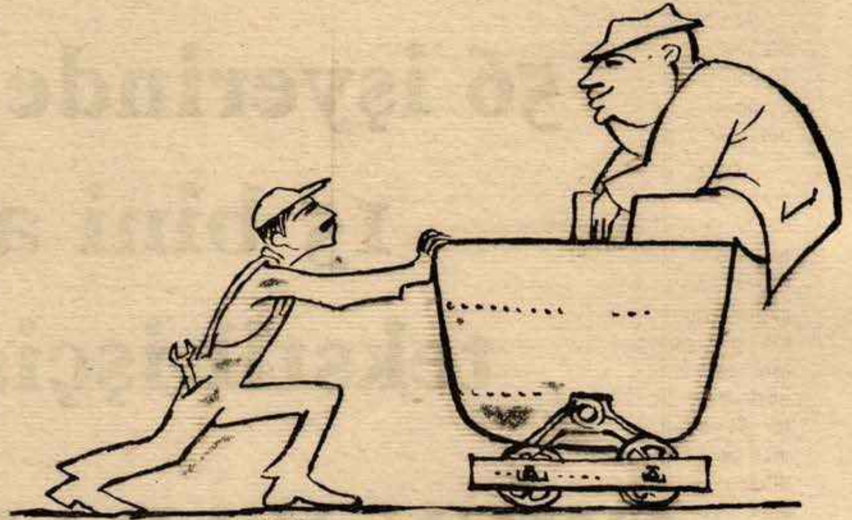
GREV KARARI ALDIK

işçiyiz
biz
ellerimiz
hünerli
aklımız
yaratıcıdır

biz işçiler...

Grev kararı aldığımız bu günlerde
nice çetin bir mücadeleye girdiğimizi
çok çok iyi biliyoruz.
Biz işçi sınıfının
şanlı bayrağını yurdumuzda
ilk olarak kaldıran
yiğit dokuma işçilerinin
çocuklarıyız.
Yokluğun, yoksulluğun
içinden geliyoruz.
Göznurumuzun, alınterimizin,
karşılığını ödemek istemeyen işverenlere
hünerimizin, yaratıcılığımızın
karşı demokratik hakkımızı kullanıyoruz.
Grev kararı aldık.
Grev yiğitlik demekse
Vay, bizimle yiğitlik yarışına çıkanların
haline...

diyoruz!

SAHİBİ : RIZA GÜVEN ★ YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ : ABDULLAH SERT ★ ADRES : SIHHIYE APT. KAT : 3 NO : 9 — CAĞALOĞLU/İSTANBUL ★ TELEFON : 26 85 90 ★ DÜZENLEYEN : ASYA ORGANİZASYON ★ DİZGİ : Başaran Matbaası ★ BASKI : Haşmet Matbaası AYDA BİR YAYINLANIR - AYRICA PARA İLE SATILMAZ ★ YIL: 6 SAYI: 68 ★ ŞUBAT 1973

Şimdi Söz Tekstil İşçilerinin

56 İŞYERİNDE GREV KARARI ALDIK

Sendikamız ile işverenler Sendikası arasında uzun süreden beri devam etmekte olan toplu sözleşme görüşmeleri uyuşmazlıkla sonuçlanmış ve sendikamız 56 işyerinde grev kararı almıştır. Grev kararı 15 bini aşkın işçi arkadaşımızı kapsamaktadır. Grev kararı ile ilgili olarak sendikamız basın bürosu bir basın bülteni hazırlamış ve bütün basına dağıtmıştır.

Sendikamız basın bülteninde aynen şöyle denmektedir :

Tekstil İşçileri Sendikası (TEKSTİL) ile Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası arasında 4 aydır sürdürülen toplu sözleşme görüşmeleri uyuşmazlıkla sonuçlanmıştır.

9 Şubat 1973 günü Bölge Çalışma Müdürlüğünde yapılan Uzlaştırma Toplantısına İşveren Sendikasının katılmaması grev kararı alınmasına neden olmuştur.

Konu ile ilgili olarak bir açıklama yapan Tekstil İşçileri Sendikası Genel Başkanı Rıza Güven; **«Bilindiği gibi Tekstil İşkolunda bir süreden beri İstanbuldaki Tekstil işçilerinin büyük çoğunluğunu kapsayan toplu sözleşme görüşmeleri yapılmakta; Sendikamız da 15 bini aşkın üyesi adına bu görüşmeleri sürdürmekte idi. İşverenler Sendikasının özellikle Ücret, Temel ve Sosyal haklar konusunda sendikamızın isteklerine yanaşmaması ve eski sözleşme ile kazanılmış sosyal hakları geri almak istemesi uyuşmazlığın ana nedeni olmuştur.»** demiştir.

Genel Başkan Rıza Güven İşverenler Sendikasının son tutumu hakkında da şu açıklamayı yapmıştır. **«Kazanılmış hakları geri almak istemesinin yanı sıra ücret zammı teklifleri üyelerimiz arasında ayrıcalık yaratacağından Sendikamızca olumsuz karşılanmıştır.»**

Sendikamızın basın bülteninde de görüldüğü gibi İşverenler Sendikası her türlü uzlaşmayı reddeden bir tutum içine girmiştir. Artan hayat pahalılığına rağmen bırakınız herhangi bir ücret artışını, geçen sözleşmede elde ettiğimiz hakları bile geri almak istemişlerdir. Hele İşverenler Sendikası Genel Kurulundan sonra işbaşına gelen yeni yöneticiler bu tutumu daha da aşırılaştırmışlardır.

İŞVERENLER SENDİKASI NEDEN BÖYLE DAVRANIYOR?

İşverenler Sendikası böylesine uzlaşmaz bir tutum izlemesinin sebebini nasıl açıklar bunu bilemeyiz. Ama bildiğimiz odur ki Teksif Sendikasının daha işkolu sözleşmesi imzalanırken yaptığı hatalar, beceriksizlikler işverenlere bu gücü vermiştir.

PALAVRACI TEKSİF

Teksif Sendikası, hatırlanacağı gibi büyük gürültülerle işkolu sözleşmesi yapacağını ilân etmiş, grev oylamalarına başvurmuş, «ücretlere zam alacağız, işverenleri dize getireceğiz» gibisinden sözlerle hızlı bir faaliyete girmişti. Ama yalancının mumu örneği, ne bir grev yapmış ne de işkolu sözleşmesiyle doğru dürüst bir hak elde edebilmiştir.

Teksif'in yaptığı yalnızca boş bir yaygaradan, kuru sıkı palavralardan ibaret olsa idi diyecek pek sözümüz olmazdı, güler geçerdik. Ama yalnız palavracı değil, beceriksizlik de girmiştir işin içine özellikle tepedeki satılmış yöneticileri bir yandan işçileri oyalarken bir yandan da işkolu sözleşmesinde bağışlanmaz bir hataya düşmüşlerdir.

İŞVERENLER TEKSİF'İ NASIL KANDIRDI?

İşkolu sözleşmesi imzalanmış ve hiç bir hak getirmemiştir. Ama götürmüştür. Sözleşme'deki 73. maddede aynen şöyle denmektedir : «Bu iş kolu sözleşmesinde karara bağlanan hususlar, ileride yapılacak işyeri sözleşmelerinde yeniden görüşülemez....»

Kısacası işverenler Teksif'çileri saf bulup bir güzel kandırmışlardır. Nitekim işyeri sözleşmeleri başlayınca, işverenler sendikası her isteğe karşı «Bu konu 73. madde ile halledilmiştir» deyivermişlerdir.

Genel merkezleri tarafından — bilerek veya bilmeyerek — satıldıklarını gören Teksif'in İstanbul bölgesi yöneticileri yaygarayı basmışlardır ama çok geç kalmışlardır. Nitekim Sendikamız büyük bir sabır ve dikkatle görüşmeleri sürdürürken Teksif gene yaygarayı basmış ve grev yapacağız, avazeleri ile dolanmaya başlamıştır.

Ama Teksif grev yapamamıştır! Neden? Yapamamıştır çünkü, daha önceki beceriksizliklerinin ceremesini çekmektedir. Yapacakları grev «kanunsuz» olacaktır.

KUZU KUZU İMZAYI BASANLAR

İşte böylece Teksif, bir süre yaygara ettikten sonra İşverenler Sendikası ile sözleşme imzalamak zorunda kalmıştır. Yani kuzu kuzu teslim olmuş ve yalnızca ücretlere 17 lira zam alıp hiç bir sosyal hak ve iş güvenliği hakkı elde edemeden imzayı basmıştır. Böylece beceriksizliklerinin, bilgisizliklerinin, yeteneksizliklerinin ceremesini namuslu, çalışkan tekstil işçilerine yüklemişlerdir.

Birinci yıl 8 lira, ikinci yılın ilk yedi ayı 5, son 4 ayı da 4 lira ücret zammı ile Teksif sözleşmesi kapanmıştır.

ZARARI KİME DOKUNDU?

Teksif sözleşmeyi imzalamıştır a-

DERNEKLER KANUNU ANAYASA'YA

Anayasamızın 27. maddesi, «Herkes önceden izin almaksızın dernek kurma hakkına sahiptir.» demektedir. Bu Anayasa kuralının uluslararası andlaşmalar uyarınca demokratik olsun diye, konulmadığı kanısındayız. 12 Mart Muhtırasının oluşturduğu reform hükümetleri döneminde, hiçbir gerçek reform yapılmadıktan başka, Anayasanın bazı maddeleri değiştirilmiş, reform ve devrimlere karşı olan siyasal örgütlerin çoğunlukta bulunduğu yasama organlarında Anayasa, demokratik ilkeler, uluslarası andlaşmalar ve uygarlığa ters düşen bazı yasalar tezgaha konulmuştur. Bunlardan biri de 1630 Sayılı Dernekler Yasası'dır.

2 Aralık 1972 günü Resmî Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren bu yasanın bir çok maddeleri, yukarıda saydığımız ilkelere ters düştükten başka 14 Temmuz 1938 günü tek partili dönemde çıkarılmış bulunan 3959 Sayılı Cemiyetler Yasasından da geridir. Anayasa'ya aykırılığını kanıtlamak için, yasanın önemli bir kaç bölümünü eleştirmek yetecektir. Yasanın 4/k maddesi yüksek okullarla her türlü resmî ve özel eğitim ve öğretim müesseselerinde birden fazla öğrenci derneği kurulamayacağını saptamıştır.

Bu madde Anayasa'nın yukarıda belirttiğimiz «Herkes önceden izin almaksızın dernek kurma hakkına sahiptir.» diyen 29. maddesine aykırı bulunmaktadır. Yasanın 15. maddesi derneğe üye olma hakkını, yönetim kurulunun kararına bırakmıştır. Bu demektir ki, erken kalkan bir dernek kuracak, yönetimini eline aldığı örgüte istediği kimseleri kaydedecek istemediğini kaydetmeyecektir.

Bu maddeyi 4. K maddesi ile birlikte eleştirdiğimiz zaman kişiye tanınan dernek kurma hakkının «Kurulmuş bir dernek bulunduğundan ve üyelik hakkı da engellendiğinden» kullanma olanağı kalmamıştır.

1317 Sayılı Yasa ile 274 Sayılı Sendikalar Yasasında yapılan değişiklikler arasında bulunan ve bununla eş anlamda olan üyeliğin yönetim kurulu kararı ile kazanılacağını öngören 5. maddesinin bu yasanın hazırlandığı günlerde Anayasa Mahkemesince iptal edildiğini duymayan kalmamıştır. Yasa koyucular Anayasayı anlamak olanağından yoksunlarsa bile, Anayasa Mahkemesinin kararlarını okumak zahmetine katlansalardı eylemlerinde içtenlik varsa dernekler yasasına böyle hükümler koymazlardı.

ma zararı bütün Tekstil işçilerinin sırtına yüklenmiştir. Sendikamızın bütün isteklerini İşverenler Sendikası büyük bir rahatlıkla, «Teksif işte şu şartlarla sözleşme imzaladı, siz de buna razı olun» demişlerdir.

Sendikamız hiç bir sosyal hak getirmeyen, geçen sözleşmelerde elde ettiğimiz hakları bile geri almak isteyen bir sözleşmeye imza atmamakta direnmişlerdir. Nitekim Teksif 2 şubat 1973'de sözleşme imzalamıştır. Sendikamız da kısa bir süre sonra böylesine bir sarı sözleşmeye imza atmayı reddettiği için grev kararı almıştır.

Teksif sözleşmeyi imzalamıştır ama, işverenler, patronların doymak bilmeyen iştihası da iyice kabarmıştır. Teksif'in, kuzu kuzu boyun eğdiğini görünce, aynı uygulamayı sendikamıza da yapabileceğini sanmıştır.

Yanılmıştır ama. Sertkayaya çarpmıştır. Tekstil Sendikası bu güne kadar sürdürdüğü kararlı, inançlı tavrını sürdürmüştür. İşverenlerin haksız, insafsız isteklerine dur! demiştir.

İŞVERENLERİN ASIL İSTEDİĞİ

İşverenler Sendikası asıl oyunu, ücretler konusunda oynamaya yeltenmişlerdir.

Sendikamız sosyal hakların tanınması şartıyla 17 [illegible] bir ücret zammına, evet, demeyi kararlaştırmıştır. Ama işverenlerin doymak bilmeyen iştihası her türlü anlaşma imkanını ortadan kaldırıvermiştir.

İşverenler Sendikası yapılacak ücret zammının 1 Ekim 1972'deki ücretlere göre hesaplanmasını istemektedir. Yani eski sözleşmenin bittiği tarihte aldığımız ücretleri esas almakta, zammı bunun üstüne yapmak istemektedir.

Sendikamız ise yapılacak zammın, sözleşmenin imzalandığı tarihteki ücretlere yapılmasını istemektedir.

İŞ VERENLERİN HESABI

İşverenler, bu istekleriyle şunu

görüş

AYKIRIDIR

Rıza Güven

Bu kadar eleştiriden sonra Yasa'nın geçici 3. maddesini de gözden geçirirsek yasa koyucuların kastini daha açık bir biçimde anlarız. «Bu kanunun 4. maddesinin son fıkrasında anılan üniversite, fakülte, akademi ve bunlara bağlı enstitüler ve yüksek okullar ile sair her türlü resmî ve özel eğitim ve öğrenim müesseselerinde kurulu ve halen faaliyet gösteren dernek, federasyon ve öğrenci birlikleri bu kanunun yayınlandığı tarihte infisah etmiş sayılır.» diyen geçici 3. maddesinin amacını anlamak çok güç olmasa gerektir. Yasa ile derneklerin infisahını sağlamak uygarlıkla bağdaştırılabilir mi? Yaşamakta olan tüzel kişiliği, borcu alacağı ve başlanmış işleri ile birden yok sayan bir yasa hangi demokratik ülkede görülmüştür. Yasada öngörülen yasaklar bölümü çağdaş uygarlık düzeyi ile bağdaştırılamayacak kadar çok ve antidemokratik hükümlerle doludur.

Örneğin, «39. madde dernekler, dernek şubeleri ve derneklerin teşkil ettiği federasyon ve konfederasyonların yetkili organlarınca karar verilmeden bildiri beyanname ve benzeri yayımlar yapayamacaklarını saptadıktan başka yayınlanacak yayımlarda karar verenleri adları soyadları ve imzalarının bulunması ve birer örneğinin yayımdan önce C. Savcılığına ve yerin en büyük mülkiye amirine verilmesi zorunlu kılınmıştır.

Bu işlemlerin yapıldığı belgelenmeyen bildirilerin gazetelerde basılması radyo ve televizyonda yayımlanması da yasaklanmıştır.

Saydığımız ve saymak gereğini duymadığımız yasa hükümlerini yürürlükteki Anayasa ile çelişki içinde görmek için Anayasa uzmanı ya da hukukçu olmağa gerek yoktur.

Bir siyasal örgüt bu yasanın bozulması için Anayasa Mahkemesine başvurmaktadır. Anayasa Mahkemesi bu yasayı bozarsa yürürlükte kaldığı sürece kurulu tüzel ve özel kişilere vereceği zararı bir yana bırakalım, bu yasayı hazırlayan görüşen ve oylarıyla oluşturanların çalışmalarına karşı devlet hazinesinden yapılan milyonlara yazık olmayacak mıdır? Boşa giden bu devlet parasının hesabı kimlerden sorulacak ve zararlar nasıl karşılanacaktır?

Hepsinden önemlisi Anayasaya, demokratik ilkelere ve uluslararası andlaşmalara bağlı bir ulusun bireylerinin bu ilkelere karşı sarsılan inançları nasıl düzeltilecektir?

---

hesaplamaktadırlar. Ekim 1972'de asgari ücretle çalışan arkadaşlarımız 22 lira almakta idiler. Eğer Ekim 1972'deki ücretler esas alınarak zam yapılırsa o tarihte asgari ücretle çalışan binlerce tekstil işçisi büyük zararlara uğrayacaktır. Hemen hesaplayalım. Ekim 1972'de 22 lira ücret alan bir işçiye ilk yıl zammı olan 8 lira verildiği zaman bu işçinin eline 30 lira geçecektir.

OYSAAAAA!...

Oysa, Kasım 1972'de asgari ücret değişmiştir. 26.5 liraya çıkmıştır. Yeni ücretle çalışanlar artık 22 lira değil 26,5 lira almaktadırlar. Dolayısıyla sendikamızın ısrar ettiği gibi ücret zamları sözleşmenin imzalandığı tarihteki ücretlere yapılırsa hesap şöyle olacaktır. 26,5 lira ücret alan bir işçiye 8 lira zam yapılınca ücreti 34.50 lira olacaktır.

Görülüyor ki zamlar Ekim 1972'deki ücretlere yapılırsa, o zamanlar asgari ücret alan işçi arkadaşlarımız artık 8 lira değil yalnızca 350 kuruş zam alabileceklerdir. İşte işverenlerin bize yutturmak istediği budur.

İŞVERENLER SENDİKASI DÖNEKLİK EDİYOR

Bütün görüşmeler boyunca İşverenler Sendikası yetkilileri, yukarıda açıkladığımız gibi zamların başlangıç tarihinin 1 ekim 1972 olması gibi bir görüş belirtmemişlerdir. Bütün görüşmeler boyunca zamların sözleşmenin imzalandığı tarihteki ücretlere yapılacağında iki taraf da anlaşmıştır. Ama, Teksif Sendikası bağışlanmaz bir hata ile bunu yutunca işverenler dönüvermişlerdir. Kısacası bir delin'n attığı taşı kırk akıllının çıkaramadığı gibi, Teksif'in yediği haltı da düzeltmek sendikamıza düşmüştür.

ŞİMDİ!

Şimdi olan olmuştur. Ve sendikamız grev kararı almıştır. Yani artık zarlar atılmıştır. Bundan sonrası bilek

güreşidir, dayanıklılıktır. İşverenlerle demokratik bir mücadeleye giriyoruz. Haklarımızı alıncaya kadar grev yapacağız. Sendikamız bir grevi yürütecek kadar deneyli, tecrübeli, grevi başarıya ulaştıracak kadar da güçlüdür.

ASIL GÜCÜMÜZ

Ama işverenler ile amansız bir mücadeleye girdiğimiz bu yerde bizim asıl gücümüz gene kendimizden gelmektedir. İşçi sınıfıyız biz. Yiğitler yaratan, yiğitler doğuran yiğit işçi sınıfından.

Türkiye'de işçi sınıfının bayrağını ilk yükselten şanlı dokuma işçilerinin çocuklarıyız biz. Dayanıklılığımızın, zorluğa katlanabilme yeteneğimizin sonu yoktur. Bizimle yiğitlik yarışına çıkanların vay haline...

• Grev kararı aldığımız işyerleri:

Akın Tekstil Fabrikası
Altınel Dokuma Fabrikası
Altınemkik Tic. ve San. A.Ş.
Ar-Man Kollektif Şirketi
Akınal Yünlü San. ve Tic. A.Ş.
Bahar Sanayii Ltd. Şti.
Biliktan Örme San. ve Tic. A.Ş.
Bomonti İplik ve Men. A.Ş.
Dinarsu İmalât ve Tic. T.A.Ş.
Doğruluk Emprime Fabrikası
Ender Trikotaj Koll. Şti.
Güven Boya Apre Sanayii A.Ş.
Güneş Boya ve Apre Fabrikası
Halil Torolsan Men. Boya Fab.
Hamarat Örme Sanayii A.Ş.
Harmancı Etiket Fab. A.Ş.
Has Büküm Örme. San. ve Tic. A.Ş.
Hayriş Boyahanesi Ltd. Şti.
Haznedar Boyahanesi Ltd. Şti.
Hisar İplik Tic. ve San. A.Ş.
İleri Mensucat ve Tic. A.Ş.
Fener Boyahanesi
Kabaklarlı Kollektif Şirketi
Kadife Mensucat Sanayii A.Ş.
Kasar Boyacılık Sanayii A.Ş.
Kartaltepe Men. Fab. T.A.Ş.
Kemal Şahinkaya ve Ort. Adi Kom. Şti
Kendir ve Keten Sanayii T.A.Ş.
Kibar Trikoları Koll. Şti.
Koç Yün İplik Sanayii T.A.Ş.
Moiz Baruh Lastik Eşya İmalathanesi
Muhteşem Kot Halefleri Ltd. Şti.
Neyir Örme Sanayii ve Tic. A.Ş.
Ömer Avni Yel Yün İplik Fabrikası
Ömer Avni Yel Karamürsel Fabrikası
Örme İş Fabrikası Koll. Şti.
Pamuk İplik Sanayii T.A.Ş.
Purteks Örme Sanayii Koll. Şti.
Pilavcı Harmancı Etiket Sanayii
Sağlam Ticaret Ltd. Şti.
Sarper Çorapçılık Tic. ve San. A.Ş.
Süleyman Mısırlı Trikotaj Fab.
Sür'at İplik Fab. Ltd. Şti.
Şemsettin Sirer Tül Örme Sanayii
Teknik Boya A.Ş.
Teztaş Ticaret ve Sanayii A.Ş.
Uludağ Boyahanesi
Uçteks Naylon Sanayii Ltd. Şti.
Ümit Tic. ve Sanayii Ltd. Şti.
Vakko Emprime Sanayii A.Ş.
Yaşuva Bahar ve Oğulları Kol. Şti.
Yeni Tekstil Sanayii Ltd. Şti.
Yün İpliği ve Mensucatı San. A.Ş.

Ayaz Bayburi'de son yılların en iyi sözleşmesini imzaladık.

Daha önce işverenler sendikasına üye iken sonra istifa eden Mahmutpaşa şubemize bağlı Ayaz Bayburi çorap fabrikası ile sendikamız arasında sürdürülen görüşmeler sonuçlanmış ve toplu sözleşme imzalanmıştır.

İşverenler Sendikası yöneticilerinin sürdürdükleri tutarsız politikaya karşı çıkan Ayaz Bayburi işvereni, bu sendikadan istifa ettikten sonra görüşmeleri bağımsız olarak yürütmüştür.

Kısa zamanda sonuçlanan toplu sözleşmeye göre Ayaz Bayburi işçileri, son yılların en güzel toplu sözleşmesi olarak nitelenen sözleşmede şu hakları almışlardır :

Ücretlere birinci yıl 9 lira, ikinci yıl ise 5 lira ve 4 lira olmak üzere iki yıl için toplam 18 lira zam yapılmıştır. Yemek parası ise 8 lira olarak tesbit edilmiştir.

Sözleşmeye göre işveren, daha sonra sendikamız ile işverenler sendikası arasında imzalanacak sözleşmelerde daha ileri haklar getirilirse onları da şimdiden kabul etmiştir.

Ayrıca geçen dönemin sözleşmesinde yer alıp da İşverenler Sendikası tarafından uygulattırılmayan bu yüzden de dava konusu olup şu anda Yargıtayda incelenmekte olan uyuşmazlık konularıyla ilgili olarak da işveren Yargıtayın vereceği karara uymayı şimdiden kabul etmektedir.

Sendikamız yöneticileri Ayaz Bayburi sözleşmesiyle ilgili olarak «Bu sözleşmeyle, işçi emeğini sorumsuzca işverenlere peşkeş çeken sarı sendikaya en güzel cevabı verdiğimize inanıyoruz. Tekstil Sendikası mücadelesini aynı kararlılıkla sürdürmeye kesinlikle kararlıdır» demişlerdir.

İş Mahkemesine başvurduk.

Daha önceki sayılarımızda Kazlıçeşme Yün İplik Fabrikasında toplu sözleşme imzalandığını bildirmiştik.

Biri Yedikule, öteki Beyoğlu Şubemize bağlı iki ayrı fabrikayı kapsayan 1 Mayıs tarihinden itibaren geçerli olmak üzere imzalanan toplu sözleşmenin uygulanması sırasında uyuşmazlık çıkmıştır.

İşverenin toplu sözleşmenin bazı maddelerini uygulamamakta direnmesi üzerine çözme kuruluna götürmüştür. Ne var ki, işveren, bu toplantıya katılmamıştır. İşveren, ayrıca uyuşmazlıkları çözüm kuruluna kendi temsilcisini de zamanında bildirmemiştir. Sendikamız bunun üzerine iş mahkemesine başvurmuştur. İşveren Sözleşmeyi uygulamamakta direnirse konu iş mahkemesi tarafından çözüme bağlanacaktır.

Gaziantep'te sözleşmeler

Sendikamız Tekstil'in Gaziantep Şubesi Gaziantep'teki 20'ye yakın işyerinde sürdürdüğü toplu sözleşme görüşmelerini sonuçlandırmak üzeredir. Aldığımız haberlere göre görüşmeler başarıyla yürümekte, bu işyerlerinde çalışan işçi kardeşlerimizin yüzünü güldürecek sözleşmelere doğru gitmektedir.

Gaziantep Şubemiz Gaziantep'teki en büyük işyerlerinden biri olan Balat Mensucat Fabrikası'nda başarılı bir toplu sözleşme imzalamıştır. Sözleşmeyle birçok sosyal haklar ve iyi bir ücret zammı sağlanmşıtır. Üyelerimizin sevinçle karşıladıkları bu sözleşmę diğer işyerlerine örnek olacak niteliktedir. Balat Mensucat Fabrikası'ndaki üye arkadaşlarımız sözleşmenin hazırlanmasındaki kararlı ve başarılı tutumunu övgüyle karşıladıkları sendikamızı kutlamışlar, şubemize kadar gelerek teşekkür etmişlerdir. Ayrıca üye arkadaşlarımız, sözleşmeyle sağlanan

bir aylık zam farklarını sendikamıza bağış olarak bırakmışlardır.

Kirişçioğlu'nda sözleşme imzalandı.

Geçen sayımızda toplu sözleşme görüşmelerinden sonuç alınamadığı için, uyuşmazlığa gidildiğini ve yapılan grev oylamasında işçi arkadaşlarımızın «Greve evet» dediklerini bildirdiğimiz Kirişçioğlu Fabrikasında toplu sözleşme imzalanmıştır.

Sendikamız tarafından grev kararı alındıktan sonra, greve başlamak için kanunî sürenin geçmesi beklenirken, Kirişçioğlu Fabrikası işvereni Ruhi Kirişçioğlu Tekstil Sendikası Genel Merkezine gelerek anlaşmak istediğini belirtmiştir. Kısa süren bir görüşmeden sonra toplu sözleşme hazırlanmış ve taraflarca imzalanmıştır.

Toplu sözleşme ile Kirişçioğlu işçileri bir grev uygulamasına gitmeden temel ve sosyal hakları ile ilgili oldukça başarılı kazançlar sağlamışlardır. Ayrıca ücretlere de zam yapılmıştır.

Bu arada Kirişçioğlu fabrikasındaki bu sözleşmenin bir başka önemi de bugüne kadar hiç bir sendikal çalışmanın yapılmadığı, işverenin çeşitli oyunlarla bu gibi girişimleri engellediği bir fabrikada örgütlenmenin tamamlanmış olması ve patronun bütün baskılarına rağmen işçilerin örnek bir dayanışma ile birliklerini sürdürmeleri olmuştur.

Kaftan-Eksport'ta çağrıda bulunduk

Mahmutpaşa'da kurulu Kaftan Eksport - Konfeksiyon Fabrikası işçileri sendikamızın Mahmutpaşa şubesi tarafından örgütlenerek sendikamız saflarına katılmışlardır. Daha sonra bu işyerinde yetkili olduğumuza ilişkin resmî işlemler yapılmış ve Kaftan Eksport Konfeksiyon Fabrikasında sendikamız Tekstil'in sözleşme yapmaya yetkili olduğu kesinleşmiştir.

Sendikamız toplu sözleşme bürosundan aldığımız bilgiye göre Kaftan Eksport Konfeksiyon Fabrikası işverenine toplu sözleşme görüşmeleri için çağrıda bulunulmuştur.

Pluton Örme Sanayiinde yetkimiz kesinleşti

Beyoğlu şubemiz görevlileri tarafından sürdürülen çalışmalar sonunda Pluton Örme Sanayii işyerinde çalışan işçiler sendikamıza üye olmuşlardır. Örgütlenme çalışması ve kayıt işlemleri tamamlandıktan sonra, yetki için Bölge Çalışma Müdürlüğüne başvurulmuş ve yetkimiz kesinleşmiştir. Pluton Örme Sanayii işverenine toplu sözleşme görüşmeleri için çağrıda bulunulmuştur.

DEMOKRASİNİN KURALI

Türkiye'nin sosyal gelişimine uygun olarak çıkarılan bazı kanunların işçi sınıfı içinde sevinç uyandırdığını, giderek onlara çeşitli sosyal güvenceler sağladığını biliriz. Söz gelimi Grev hakkının Anayasamızda yer alması, Toplu Sözleşme yasası, S.S.K.'nun kurulması bu görüşümüze örnektirler.

Bilinir ki toplu sözleşme işçilerle patronun karşılıklı yaptıkları uzun bir pazarlıktan sonra vardıkları anlaşmayı belirten bir yazılı sözleşmedir. Karşılıklı bir taahhüttür. Nitekim Toplu Sözleşme yasası çıktıktan sonra işçi sınıfı içinde sevinç yaratmış, uygulaması işçi sınıfının ekonomik mücadelesinin bir zaferi olarak selâmlanmıştır.

İşverenler ise böyle bir yasayı çıkartmak ve uygulamaya sokmakla «modern bir işveren» oldukları zehabına yapılmışlardır. Oysa kanunları yalnız çıkartmakla bitmiyor. Bizim sayın işverenlerimiz kendi siyasal iktidarları tarafından çıkartılmış bir yasayı bile dürüstlükle uygulamamaktadır. Demokrasinin kuralları karşılıklı olanak uygulanır. Burada dürüstlük ve ciddiyet esastır.

Ama uygulamalar bunun tam tersini ispatediyor. Biz işçiler, başlangıcından beri yüzlerce Toplu Sözleşme uygulamasına tanık olmuşuzdur. Hele büyük toplu sözleşmeler anlı şanlı törenlerle imzalanmıştır. Amaa, imzalar atıldıktan sonra karşımıza uygulama problemi çıkmıştır. Nitekim hepimizin şahit olduğu gibi işveren çeşitli dalaverelerle imzaladığı toplu sözleşmeleri dürüstçe uygulamaktan kaçınmış, hatta hiç imzalamamış gibi davranmıştır.

Bir örnek verelim. Sözleşmede her işçiye yılda bir çift asgarî 70 TL. değerinde Beykoz ayakkabı verileceği belirtilmiştir.

İşveren altında imzası bulunan bu açık hükmü aynı açıklıkla uygulamamaktadır. İtiraz, konuşma, tartışma sonuç vermemekte, bağışlanmaz bir vurdumduymazlıkla bu hüküm uygulanmamaktadır. İşçiler, olup bitenden habersiz sendikayı suçlamakta, sendikacılar işçilere dert anlatamamaktadırlar. Tek çözüm mahkeme olmaktadır. Mahkeme olumlu karar vermektedir ama kaç yıl sonra...

Gerçekten işveren sıfatını taşımak istiyorlarsa, ortak olmaya hazırlandıkları «Avrupa Ortak Pazarı»nda küçümsenmekten, ikinci sınıf sayılmaktan kurtulmak istiyorlarsa, işverenlerin, bazı konuları iyi bilmeleri gerekiyor.

Biz yalnızca birine işaret edeceğiz: Ciddî bir sermayedar işçi sınıfı ile demokratik bir ortamda mücadele etmeye hazır olmalıdır. Yoksa şark bezirganlıkları, kısa evreli madrabazlıklar çıkar yol değildir. Demokrasi sözünün içeriğinde bunlar da vardır işte...

Grev Nedir?
Nasıl Yapılır?
Nasıl Başarılır?

- GREV, İŞÇİLERİN PATRONLARDAN İSTEDİKLERİ HAKLARI ALABİLMEK İÇİN TOPLUCA İŞİ BIRAKMALARIDIR!

- BİZ SENDİKAMIZ ÇEVRESİNDE DAHA KENETLENDİKÇE, BİRLİĞİMİZİ KORUDUKÇA GREVİMİZ BAŞARIYA ULAŞIR!

- GREV SIRASINDA YAPILACAK EN BÜYÜK HATA BÖLÜNMEKTİR! BİRLİĞİMİZİ EN ÇOK GREV SIRASINDA KORUMALIYIZ!

Sendikamızdan Haberlere ayrılan sayfalarda okuyacağımız gibi Tekstil Sendikası 56 işyerinde çalışan 15 bini aşkın işçi arkadaşımız adına yürüttüğü toplu sözleşme görüşmelerinde uyuşmazlığa düşmüş ve sonunda grev kararı almıştır.

Bunun işçi diliyle kestirmeden söylenişi şöyledir: Sendikamız ile işverenler arasında bir pazarlık olmuş, sendikamız ücretlerimize şu kadar zam istemiş, buna karşılık işverenler şu kadar vermiş ya da hiç vermemiş ve sonunda pazarlıkta uyuşulamamıştır. Bunun üzerine de sendikamız grev kararı almıştır.

Bundan sonrası artık işverenlerin bileceği iştir. Ya sendikamızın isteklerini kabul edecekler ya da 56 işyerinde birden şarteller inecek, üretim duracak, tezgahlar dönmeyecektir. Daha da kısası ya İşverenler Sendikası pabucun pahalı olduğunu görüp anlaşmaya yanaşacaktır ya da biz işçiler Anayasal bir hakkımız olan grev silahını kullanarak işverenleri dize getirmeye çalışacağız.

Olup bitenlerin kısaca açıklaması budur.

Şimdi biz gelelim önümüzde bizi bekleyen günlere. Yukarıda yazdıklarımızdan da anlaşılıyor ki biz tekstil işçilerini zor ve hareketli günler beklemektedir. Ücretlerimize zam almamız için bu zor günlerde yapmamız gereken mücadeleyi eksiksiz olarak yürütmeli ve sendelemeden sürdürmeliyiz.

Ama bir mücadeleyi sürdürebilmek için öncelikle bilgili olmamız gerekir. Söz gelimi grev nedir? Nasıl yapılır? Bir grev nasıl başarıya ulaşır? Patronların buna karşı ne gibi silahları vardır? Ne gibi hatalar yaparsak yeniliriz? Bütün bunları biz tekstil işçileri şimdi çok, çok iyi bilmek zorundayız.

GREV NEDİR?

Grev işçilerin, patronlardan istedikleri hakları alabilmek için topluca işi bırakmalarıdır. Grev ilân edilen bir işyerinde üretim durur. Patron yeni işçiler bulup fabrikayı çalıştıramaz. Buna kalkışırsa kanunlara göre suç işlemiş olur.

Görülüyor ki patronlara karşı çok önemli bir silahtır grev. Biz, patronlara karşı elde ettiğimiz bu çeşit kanuni silahlara «Demokratik Haklarımız» diyoruz. Bu haklar patronlar tarafından bizlere armağan edilmemiştir. Bu hak, işçi sınıfının yiğit evlatlarının yıllar ve yıllar süren kahırlı mücadeleleriyle elde edilmiştir. Yıllar önce işçi olan arkadaşlarımıza, ağa-

beylerimize, babalarımıza sorarsak, o zamanlar böyle bir hakkın olmadığını bu yüzden de patronlara karşı mücadele etmenin o zamanlar daha güç olduğunu kolayca öğrenebiliriz.

GREV NASIL YAPILIR?

Grevin kanunlarla garanti altına alınmış bir «demokratik hak» olduğunu söylemiştik. Grevin nasıl başlayacağı ve sürdürüleceği de kanunlar tarafından gösterilmiştir.

Kanunlara göre, grev kararı sendika tarafından alınır. Sonra da işverene, Bölge Çalışma Müdürlüğüne bildirilir ve fabrikanın kapısına da asılarak işçilerle ilân edilir. Bu ilândan altı gün sonra, sendikanın istediği an grev başlayabilir. Dikkat edersek, grevin istediğimiz an başlayabileceğini söyledik. Demek ki grev patronun hiç beklemediği bir anda başlamalıdır. Öyle ki, içerideki mallarını dışarı çıkaramasın, öyle ki grev olacak diye bazı müşterilerinden sipariş almazlık edemesin. Yani başarılı bir grev her şeyden önce, patronları gafil avlamalıdır. O zaman daha başından grevin başarısı kolaylaşır.

Grev başladığı andan itibaren fabrikada üretim durur. Artık işveren yeni işçiler bulup çalıştıramaz. Ve işyerine işçi sınıfının bayraklarından biri çekilir: Bu işyerinde grev vardır!

Kimi arkadaşlarımız grev gözcüsü olur, kimileri grev sözcüsü olur. Grev yaptığımız fabrikadan kuş uçurtmadan, patronun bütün oyunlarına karşı uyanık nöbet tutarız. Böylece patronu her yönden, her yandan sıkıştırırız.

BİR GREV NASIL BAŞARIYA ULAŞIR?

Grev kararı almak kolaydır. Greve başlamak da kolaydır. Zor olan grevi sürdürmek, başarıya ulaştırmaktır.

Önce hemen belirtelim. Grev ancak ve ancak örgütlü olarak yapılır. Örgütlü olmanın anlamı ise sendikalar içinde kenetlenmek ve grev süresince bu birliği korumaktır. Sendikamızın grevi dirençle sürdürebilmesi için üyelerine güvenmesi gerekir. Üyelerinin ta grevin sonuna kadar dirençlerini kırmadan grevi sürdüreceklerini bilmek ister. Güvenmek ister. Aksi takdirde patronların karşısında sendikamızın boynu bükük olacaktır, sesi kısık çıkacaktır, davranışları ürkek olacaktır. Masaya yumruğunu vurup, «Biz sendika olarak bu tekliflere hayır deriz efendi!» diye haykıramayacaktır.

Dahası da var. Grevin başladığı günkü bayram havası, bütün grev boyunca sürmelidir. Dedik, başlamak kolaydır, zor olan sürdürmektir. Ta başarıya ulaşıncaya kadar sürdürmek. İlk gün, grev davulu yeri göğü inletirken herkes coşar, herkes yüreklidir. Bu bizi kandırmamalı. Grevin devam ettiği günlerde de bu coşkunluk, bu yüreklilik kesintisiz sürmelidir. Şimdiden bilmeliyiz ki grevde geçen günlerimizde kar yağar, yağmur yağar, ayaz olur, Biz gene de grev gömleğini onurla giyip, başımızı dimdik tutmayı becermek zorundayız.

Öte yandan grev bir bayram değildir elbette. Adı üstünde bir mücadeledir grev. Bu yüzden de grevler sıkıntılara, güçlüklere karşı durmasını bilenler tarafından başarılır. Elbette grev süresince elimize az para geçecektir. Yıllar yılı sendikamıza aidat olarak ödediğimiz paralar şimdi sendikamız tarafından bize geri verilmektedir. Ama ölçülü olarak, ama az az. Har vurup harman savurmadan. İşte bu yüzden grev süresince geçim sıkıntısı çekeceğiz. Bakkal, ev sahibi bizi sıkıştıracaktır. Bu durumlarda yiğitliğimizden hiç bir şey yitirmeden grevimizi sürdürmek zorundayız. Kim ki grev süresince sıkıntıya düşmeyeceğini, düğün bayram edeceğini, boş oturup kafasını dinleyeceğini umarsa o işçi grev mırev yapamaz. Hiç girmesin, öteki arkadaşlarını bulandırmasın daha iyi. O gibilerin aramızda yeri olmasın.

İşte bütün bu sıkıntıları baştan bilerek ve kabullenerek greve başlayan işçiler işverenlerin bütün oyunlarını bozarlar ve başarıya ulaşırlar. Demek ki grev biz işçiler için bir çeşit sınavdır, okuldur. Çalışkanı, tembeli, korkağı, yiğiti, kahramanı tabansızı, namuslusu namussuzu, güveniliri güvenilmezi bilip tanıdığımız bir okuldur grev. Laf ebelerinin foyası grevlerde ortaya çıkar, nice sessiz sedasız otuuran, hatta pısırık sandığımız arkadaşlarımızın yiğitlikleri, cesaretleri, direnme yetenekleri gözlerimizi kamaştırır.

İŞVERENLERİN GREVE KARŞI SİLAHLARI NELERDİR?

Hep grevi nasıl başlatacağımızı, nasıl sürdüreceğimiz anlattık. Oysa unutmayalım İşverenler grev boyunca elleri kolları boş durmazlar. Grevimizi bölmek, parçalamak kırmak için çeşit çeşit oyunlar düzerler, girişimlerde bulunurlar. İşçi dilinde bu gibi hareketle biz «Grev kırmak» diyoruz. Hemen söyleyelim, bizim küçük bir hatamız, birazcık sendelememiz «Grevimizin kırılması» ile sonuçlanır. Grev bir mücadeledir ve mücadelelerde kimsenin gözünün yaşına bakmazlar. Hatayı yaptık mı gittik Artık «sayım suyum yoktu» diyemeyiz.

Neler yapar işverenler?

Önce bizi bölmeye çabalarlar İçimizden bazılarına avantadan paralar, payeler vadederler. Bu işverenin işine gelir. Yüz işçi çalışan bir fabrika düşünelim. Yüz işçiye bir yıl için 8 lira zam verse, günde sekiz yüz, ayda 24 bin, yılda 28[illegible] bin lira yapar. Eh, işveren bunun 30 - 40 bin lirasını içimizden bazılarını satın almak için seve seve verir.

Demek ki grev boyunca — ve bütün hayatımız boyunca — kendi tek çıkarımız için değil sınıfımızın çıkarı için davranmalıyız. Üç kuruşluk menfaat için sınıfını, kardeşlerini satan adama **«Hain»** derler. Hain olmayı göze alıyorsak bu avantaya boyun eğelim. Ama o zaman çoluk çocuğumuza kendimiz süreceğimizi **kara lekeyi** de taşırız.

İşverenlerin oyunları bununla da bitmez. Türlü yalanlar yayar patronlar. Sendikamızın parasını tükendiğini yayarlar. Grevin yasaklandığını yayarlar. Grevin yıllarca da sürse kendilerinin anlaşmaya varmayacağını yayarlar. Yayarlar babam yayarlar. Bütün bu yalanlara omuz silkip geçmeyi becermeliyiz.

Unutmayalım. **Biz üretim yapmadıkça fabrika durur.** Fabrika durdukça da işveren zarar eder. İşverenlerin öyle beş yıl filan zarara dayanabilmeleri mümkün değil

dir. Bir daha söyleyelim! Grevde güçlü olan biziz. İşverenler eninde sonunda anlaşmak zorundadırlar. Biz sendikamız çevresinde kenetlendikçe, birliğimizi korudukça da grevimiz patronları yola getirir. Bunu hiç unutmayalım.

NE GİBİ HATALAR YAPARSAK YENİLİRİZ?

Bu soruya uzun uzun cevap vermek gereksiz. Tek bir cevabı vardır bu sorunun : Bölünürsek yeniliriz; Bölücüleri aramızdan def edemezsek yeniliriz.

Grev sırasında yapılacak en büyük hata bölünmektir. Birliğimizi en çok grev sırasında korumalı, üstüne titremeliyiz.

BAĞLAYALIM SÖZÜMÜZÜ

15 bini aşkın tekstil işçisini, yani bizleri, zor günler bekliyor. İşverenlerden ücretlerimize zam alabilmek için belki de grev yapmak zorunda kalacağız. Bu zor günlere hazırlanmalıyız. Unutmayalım ki güveneceğimiz tek dayanak gene kendimiziz. İşçi sınıfının grev süresince dayanağı kendisi olacaktır. Kendi gücü, kendi yiğitliği, kendi ustalığı, hüneri.

Ve dünyada işçi sınıfının bu mücadeleyi başarıya ulaştırdığının çok, pek çok örnekleri vardır. Şimdi nöbeti biz alacağız. Şimdi bu şerefli bayrağı biz taşıyacağız. Öyleyse görev başına!...

LOKAVT NEDİR?

- **LOKAVT BİR HAK DEĞİLDİR!**
- **LOKAVT ANAYASAMIZDA YER ALMAMIŞTIR!**
- **LOKAVT, GREV HAKKIMIZI YOK ETMEK İÇİN YASALARIMIZA KONMUŞTUR!**
- **LOKAVT'IN KALDIRILMASI İÇİN, SİYASAL MÜCADELE SÜRDÜRMELİYİZ.**

Bugün biz işçilerin sıkı sıkıya savunması gerektiğini sık sık belirttiğimiz 1961 Anayasası (Anayasamız) Lokavt'ı bir hak olarak tanımamış, maddeleri arasında lokavta yer vermemiştir.

Önce bu uğursuz sözün ne olduğunu bir öğrenelim :

Lokavt işverenlerin, işçilere isteklerini kabul ettirmek için işi topluca bıraktırmasıdır. İşçi diliyle söyleyelim : Lokavt, işverenlerin işçileri kapı dışarı etme hakkıdır.

KİM KİMİ KOVUYOR?

Evet, işverenler, bizi bazı isteklerine razı etmek için, ya da bizim isteklerimizden vazgeçmemiz için lokavt ile tehdit ederler. Kim ne derse desin bu işverenlerin elinde önemli bir silâhtır. Bizim bazen elimizi kolumuzu bağlayan, mücadelemizi darboğazlara sokan bir silâh.

Yılın her günü kahırla çalışıp, göz nurunu, el emeğini kumaşlara, dokumalara, ipliklere akıtan biz işçilerin, bir zam isteğini, çalışma şartlarının düzeltilmesi isteğini kırmak için işverenler «Lokavt» ilân ederler.

Lokavt açıkça Anayasaya aykırıdır. Daha doğrusu, lokavt hakkının patronlara tanındığı bir ülkede, grev silâhı sakatlanmıştır. Çünkü işçi sınıfı, sınıfımız patronların güçlerine karşı ekonomik hakları grevle elde etmeye çalışırlar.

Patronların güçleri dedik. Nedir bu güçler? Patronların sermayeleri vardır. Onları yokluk, yoksulluk çekmekten korur. Patronların örgütleri vardır. İşverenler Sendikası gibi, Sanayi ve Ticaret Odaları gibi, Rotary Klüp gibi, Lions Klüp gibi, bilmem ne klüp gibi. Dara düşen patronlara hemen öteki patronlar yardım ellerini uzatırlar. İşverenlerin siyasî partileri vardır: AP gibi, MGP gibi, CP gibi, DP gibi. Kanunlarda gerekli değişiklikleri yaparak işverenlerin çıkarlarını korurlar.

İşçi sınıfı bunlara karşı ancak iki yolla mücadele edebilir.

Ekonomik mücadele ile. Burada örgütü sendika, silâhı da grevdir.

İkinci yol da siyasî mücadele yolu.

Şimdi ekonomik mücadele de işverenlerin eline lokavt silâhını verince, elimizdeki grev silâhı etkisizleşmektedir. Çünkü biz işçi sınıfı olarak ancak grev silâhı ile işverenlere karşı koyabilmekteyiz.

Lokavt ise bu silâhı bizim elimizden çekip almaktadır. İşte ekonomik mücadelemizi kısırlaştıran, güdük bırakan lokavt silâhının işverenlerin elinden çekip alınması için biz işçilerin artık siyasal mücadele de vermemiz gerekmektedir. Kısacası biz işçiler de siyaset sahnesinde ağırlığımızı koymalıyız. Koymalıyız. Koymalıyız ki, lokavt gibi, demokrasiye aykırı, Anayasaya aykırı kanunlar yok olsun.

YABANCI SERMAYE NEDİR?

Patronların dilinde yabancı sermaye, bir ülkenin dış ülkelerden sağladığı ekonomik kaynaklar demektir. Bu kaynaklardan yararlanma karşılık ödemeden olur. — Böylesine bağış diyorlar — Ya da karşılık ödeyerek olur. — Böyle olunca da borçlanma diyorlar —

Patronlara göre borçlanma iki türlüdür. Bir şekline «Ödünç» diyorlar ki bu durumda kaynağı veren kapitalist ülke para olarak alacaklı oluyor. Diğer şekli ise, kapitalist ülkenin «Yatırım» yapmasıdır. Bunun karşılığında yatırım yaptığı ülkede — kapitalist ülke — mal sahibi, varlık sahibi oluyor.

Gene patron sınıfı yabancı sermayenin girdiği ülkeyi kalkındırdığını ve bolluk, getirdiğini ileri sürmektedir. Hele, yabancı sermaye özel sektörü desteklerse kalkınmanın daha da hızlanacağını iddia etmektedir.

İŞÇİ DİLİNDE YABANCI SERMAYE NEDİR?

Biz işçilere göre yabancı sermaye; sanayileşmesini tamamlamış, sermayesi tekellerde toplanmış kapitalist ülkelerin, sermaye ihracı dır. Bu sermaye ihracıdır ki dünya pazarlarından sömürü yoluyla akıllara durgunluk verecek kârlar sağlar. Çünkü, girdiği ülkede iş gücünü ucuza satın alıp, yarattığı değerlere sahip çıkar. Sermaye gücüyle o ülkenin doğal kaynaklarının - madenlerini - işletmesini kendi tekelinde tutar. Çıkarlarına uygun bir biçimde kullanır. Yani insan emeğini ve doğal kaynakları sömürür.

Sermayenin her hareketi kâr içindir. Kâr da emeğin yarattığı değerlere sahip çıkmak demektir. Sermaye kâr ettikçe çoğalır. Çoğaldıkca da yeni kâr alanları arar.

İşçi dilinde sermaye, kapitalist toplumda paranın servetin yeni bir biçim kazanmasıdır. Bu biçim, üretimde bulunan insanlar arasındaki ilişkiyi ifade etmektedir.

Ne demektir bu ilişki?

Padihaşın veya kralın hazinesindeki altınlar, zenginlikler, bir define, küpte saklı duran bir servet sermaye değildir. Ama patronun parası, fabrikası, deposu, ham maddesi, makinası gibi zenginlikleri bir sermayedir. Neden? Çünkü, patronun elindeki servet, biz işçilerin özgür iş gücünü satın alarak üretimde bulunmaktadır. Yarattığımız değerleri kâr olarak devşirip, servetine katmaktadır. Patron iş gücü satın almakta, işçi de iş gücünü satmakta özgürdür. Bir farkla ki toplumda iş gücü geniş insan yığınlarını kapsar. Ve bu insanlar yaşamak için iş gücünü satmak zorundadır. Oysa servet toplumda küçük bir azınlığın elinde toplanmıştır. İstedikleri gibi kullanırlar.

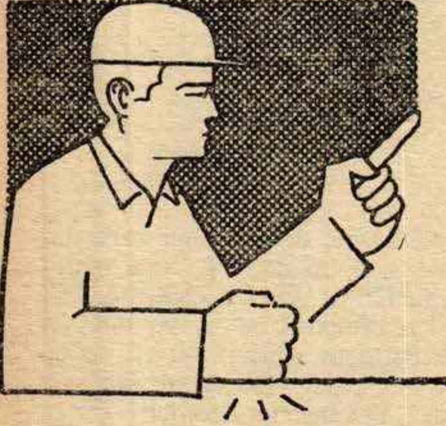
İşte, tarihi gelişmenin bu anında, toplu mun ihtiyaçlarını karşılayan üretim faaliyetinde, iş gücünden başka zenginliği olmayan çalışmak zorundaki yığınlarla, servet sahibi azınlık arasında üretimde bulunmak için bir ilişki kurulur. Servet, yol açtığı bu ilişkiden ötürü sermaye olur. Bu ilişkiyi ifade eden sermayenin olduğu her yerde, servet sahipleri sermayedar patron, iş gücü sahipleri de işçi olur. Sermayenin girdiği her yerde mutlaka işçi sınıfı ve yarattığı değerler vardır. Toplumların gelişmesi, üretim faliyetine bağlı olarak, sermayenin tekellerde toplanmasına, üretimi gerçekeştiren işçilerin ise bütün toplumu kapsamasına yol açmaktadır.

Öyleyse yabancı sermaye nedir?

Yabancı sermaye diye bildiğimiz olay, aslında, gelişmiş ülkelerde sermayenin tekellerde toplanmasından ve dünyada sömürecek iş gücü aramasından başka bir şey değildir. Kapitalist toplumun, bu seviyede sermaye tekelleri durumuna gelmesine ve dünyaya yayılmak istemesine işçi dilinde «emperyalizm» denir. Emperyalizmin dünyı sömürme faaliyeti, ekonomik, politik, askeri ve kültürel alanlarda olur.

Adı bağış da olsa, ödünç de olsa, yardım olsa hiç bir tekelci kapitalist ülke aşırı kâr amacı gütmeden sermaye yardımı yapmaz.

BU SAYIMIZDA
ANADOLU HİSARI
KETEN - KENDİR
FABRİKASINDAYIZ

bunu böyle bilin!

Anadolu Hisarı Halat Fabrikası İşçileri Donuyor!

Dergimizin bu sayısında, Anadolu Hisarı Keten Kendir Fabrikasına senelerdir emeğini vermiş işçi arkadaşlarla beraberiz. Onlarla konuştuk, bize Türkiye'nin en büyük halat fabrikasının işçilerinin dertlerini dile getirdiler. Biz de sizlere hiç bir ekleme yapmadan aktarmayı uygun bulduk.

Aslında, bu koca fabrikanın durumunu yalnız yazıyla değil fotoğrafla da sergilemek isterdik. Fakat bu isteğimiz patron tarafından engellendi. Sebep olarak da tek fabrika oldukları için, bu işin bir memleket sırrı olduğu, içerde resim çekmenin sakıncalı olabileceği ileri sürüldü. Oysa kanımızca, esas neden kötü çalışma şartlarının dışarıya karşı gizlenmesi amacıydı. Bunu da, ancak fabrikanın bir kısmını gezdikten sonra anlayabildik.

Fabrikanın patronu İşverenler Sendikası'nın üyesi ve 180 civarında işçi çalıştırıyor. 40 kadar kadın işçi ve 15 yaşını doldurmamış 3 çocuk işçi var.

Temsilcimiz Aslan Köroğlu, Mehmet Karadenizli'nin yardımıyla, işçi arkadaşların sorunlarını dinledik. Şimdi aynen sizlere de aktaralım.

ÜCRETLER KONUSUNDA

■ **İşçi ücretleri doyurucu mu?... Yeni giren işçiler ne alıyorlar?...**

Saat ücretiyle çalışıyoruz. Fabrikada ortalama saat ücreti 452 kuruştur.

Yeni giren işçiler 25 lira alır. Sendikamızın aldığı 150 kuruş da eklenirse 26,5 liraya gelir gündelikleri.

Genellikle ücretlerimiz çok düşük. Kıdemlerimize göre aldığımız ücretler arasında çok az farklar var. Meselâ, 7 senelik bir işçi ücretiyle 27 senelik işçi ücreti arasında yalnızca 2 kuruş fark var. Bu kadar senedir emek verdiğimiz halde ücretlerimizde çok az artma oldu. Aldığımız parayla değil çoluk çocuğu kendimizi bile doyuramıyoruz.

İşverenle defalarca konuştuk, fakat bir çözüm getiremedik. Patron İşverenler Sendikasının üyesi olduğundan, derdimizi sendikayla halledin diyor. Elimiz kolumuz bağlanıyor. Zaten bu sıralarda uyuşmazlığa da düşülmüş durumda.

■ **Asgari ücretler İstanbul için 25 lira tesbit edildi. Bu yeterli midir?...**

Bu acıklı bir rakam. Etin kilosunun 25 lira olduğu günümüzde bu ücretle bir insanın yaşaması imkânsız. Kıdemli işçi olduğumuz halde, geçinemiyoruz. Mesela 23 senelik işçi 459 kuruş saat ücreti alıyor. Buna karşılık 7 senelik işçi 452 kuruş, insafsızlık. Ustalar bile işçi ücretiyle çalışıyorlar. 35 senelik baş ustamızın eline 500 kuruş geçiyor. Üstelik bir de gelir vergisini yevmiye üzerinden kesiyorlar. En fazla da bu belimizi kırıyor. Ne gelirimiz var ki vergisi bu kadar çok olsun.

Her gün sıfırdan başlıyoruz. Aldığımız karnımızı bile doyurmuyor, tabii yarına hiç bir şey kalmıyor.

Eskiden fabrikada 250 kişiydik, şimdi 180 kişi kaldık. Fakat bu üretimi düşürmedi. Daha çok çalışıyor fakat aynı ücreti alıyoruz. Günde 9 saat tek vardiya çalışırız. Cumartesi günleri 5 saattir yalnız.

■ **Fiyat artışlarını, pahalılığı, işçi ücretlerinin yarattığı söyleniyor, ne dersiniz?**

Ne zamandır bizim ücretlere hiç bir zam olmadı ama, bakıyoruz pahalılık hiç mi durmadı.

SOSYAL HAKLAR KONUSUNDA

■ **İşverenin sağladığı sosyal haklar yeterli mi? Ne gibi istekleriniz var?**

— Biz bu adamlardan sosyal hak falan istemiyoruz. Kendilerine kalsın onlar. Çocuk zammı diyorlar, evlenme zammı diye birşey verip sonra kat be kat çıkarıyorlar onu.

Bize emeğimizin karşılığını versinler, sosyal yardım kendilerine kalsın.

Sosyal sigortalardan da çok çekiyoruz. Bizim paralarımızla yaşayan SSK işçilere ihanet ediyor. Yüzlerce olap anlatabiliriz bu konuda. Mahkemelere bile düştük fakat sonuç hep onların lehine oluyor.

İŞ GÜVENLİĞİ KONUSUNDA

— Yarınından emin olmayan bizler için iş güvenliği düşünülemez. Her ne kadar toplu sözleşmelerde ve Anayasamızda bu haklar bize verilmişse de uygulanmıyor. Yine yüzlerce arkadaşımız açlığa terkediliyor. Gerçi bizim fabrikada arkadaşlarımız bir bütün halinde ve dayanışma içinde ama yetersiz kalıyor. Emeklilik hakkımız var ama zaten çok azımız emekli olabiliyoruz. Kötü çalışma şartları yüzünden çabuk yıpranıyor, çalışamaz hale geliyoruz. Ya emekliliğe kadar yaşayamıyor, ya da çalışamaz durumda olduğumuzdan işten atılıyor, ya da kendi rızamızla ayrılmak zorunda kalıyoruz. Sonunda emeklilik hakkını her hal kârda kullanamıyoruz.

■ **Son günlerde haklarını alamayan işçilerin grev haklarını kullanmalarına karşılık işveren de lokavt yapıyor. Lokavt greve karşı bir hak mıdır? Anayasaya uygunluk derecesi nedir?**

— Lokavt bir hak değil haksızlıktır. Ve anayasamıza da aykırıdır. Grev hakkı bize anayasada tanınmıştır. Fakat bu hakkımızı kullanma imkanlarımız kısıtlanıyor. Üstelik işverenler arası dayanışmanın sonucu olan Lokavt, zaten yoksul olan biz işçileri daha da yoksullaştırıyor. Yüzlercemizi sefalete sürükleyen lokavta karşı bizlerin de güçlü, örgütlü ve dayanışma içinde olmamız gerekiyor.

ÇALIŞMA ŞARTLARININ DÜZELTİLMESİ KONUSUNDA

■ **Fabrikadaki çalışma şartlarından memnun musunuz?**

— Bu konuda saatlerce konuşabiliriz. Bizim fabrika çok büyüktür. Eskiden şartlar anlatılamayacak kadar kötüydü. Ne zaman ki örgütlendik tam olmasa bile bir takım şartları düzeltebildik.

Kışın en büyük derdimiz soğuk. Bunu böyle bilin Anadolu Hisarı Keten Kendir Fabrikası işçileri donuyor.

Kazan, çok büyük olan fabrika için yetersiz. Üstelik hiçbir bölümde ısıtma cihazları çalışmıyor. Herhalde yaza yapacaklar!

Hazırlama kısmı (Halat Koridoru) kışın buz gizi yazın ateş gibidir. Geçenlerde içerde ısı 5 dereceydi. Üzeri ince bir saç levhalarla kapalı olan bu koridor ısıtılmamaktadır.

Ayrıca 29.7.1970 tarihinde Çalışma Bakanlığı İş Güvenlik Müfettişleri işçilere kalın kışlık kumaştan elbise verilmelidir raporu verdiği halde 1973 senesinin bu gününe kadar elbise verilmemiştir.

Sonra fabrikanın Kendir Hazırlama Dairesinde toz çoktur. Burada çalışanların hepci ciğer hastasıdır. Bizlere toza karşı maskeler verilmesi gerektiği halde büyük bir kısmına verilmemektedir. Verilenlerde yetersizdir.

Revir bakımsız ve kötü, sıhhıye yetersizdir.

Soyunma yerleri olmadığından, elbiselerimizi dışarıya asmaktayız. Yemek listesini temsilciler hazırlar, fakat çoğu zaman kabul edilmez.

GENEL OLARAK GELECEKTE NASIL BİR TÜRKİYE ÖZLÜYORSUNUZ? ÇOCUKLARINIZIN DAHA MUTLU OLABİLECEKLERİ İŞÇİDEN YANA BİR DÜZEN GERÇEKLEŞEBİLECEK Mİ?

— İnsanların eşit haklara sahip oldukları bir Türkiyeyi özlüyoruz. Fakat bunun sade özlemekle gerçekleşemeyeceğini biliyoruz, ve onun için mücadele ediyoruz. Elbette ki çocuklarımıza daha iyi bir düzen bırakacak hatta mücadelemizi onlara devredeceğiz. Fabrikamızdaki dayanışmamız, örgütlenmemiz ve mücadelemiz yalnızca kendimiz kendi çocuklarımız için değil tüm işçi sınıfının geleceği içindir.

Artık Anadolu Hisarı işçilerinin gözü açılmıştır. Bütün sorunlarımızın sendikaların halledemiyeceklerini biliyoruz. Biz sendikaların sadece bir gelir kaynağı değiliz. Öyle olmak ta istemiyoruz. Bu ekonomik örgütlerimizi güçlendirmek için çalışıyoruz. Bunu da ancak sendikalar çevresinde kenetlenerek, onları sürekli denetleyerek, gerekirse seçimlerde düşürerek yapabiliriz. Biz işçiler sendika demokrasisini böyle anlıyoruz.

ELEŞTİRİMİZ :

Buradaki işçi arkadaşların arasındaki dayanışma ve güç birliği diğer fabrikalara örnek olabilecek kadar güçlü ve sağlam.

Fakat bu arada arkadaşlarımızın gözlerinden kaçan önemli bir meseleye dokunmadan geçemeyiz. Arkadaşlar, işçi sınıfının kurtuluşuna giden yolun ekonomik mücadeleden geçtiğini biliyor, bunu zaten örgütlenmeleriyle de gösteriyorlar. Ancak unutmamalıyız ki biz işçiler iktidarda söz sahibi olamadığımız yani mücadele vermediğimiz sürece gerçek kurtuluşa kavuşamayız.

Sendikalar bizlerin bazı ekonomik isteklerimize cevap verebilirler. Daha ötesine güçleri yetişmez. Bizim gerçek kurtuluşa ancak siyasal iktidar yoluyla sahip olabileceğimizi bilmemiz gerekir. Siyasal mücadelede de başarılı olabilmek için öncelikle çok çok okumak, kısacası koca işçi sınıfının sorumluluğunu taşıyabilecek kadar bilgili olmak gerekir.

REFORM DEDİKLERİ BU MU?

Dinarsu Baştemsilcisi
EROL KOŞALAY

Son günlerde gerek gazetelerde, gerek radyolarda Eğitim Reformu Tasarısı'ndan sözedilirken orta ve lise öğreniminin paralı olacağı sözleri yankılandı durdu. Bu haberler, biz dar gelirli yurttaşlar tarafından endişeyle izlendi. Türkiye nüfusunun büyük bir kısmını biz dar gelirli yurttaşlar, işçiler, köylüler, memurlar teşkil etmektedir. Bugünkü parasız eğitim şartlarında bile çocuklarını okutmakta güçlük çeken bu aileler orta öğrenim paralı olunca bu imkanı da bulamayacaklar. Çocuklarını okula göndermek, onların eğitilmesini sağlamak tamamen bir hayal haline gelecek.

Orta öğrenimin paralı hale getirilmesi, eğitim sistemimizi değiştirir, bir yarı-aydın makinesi olmak durumundan çıkarır gibi geliyorsa da, böyle köklü bir eğitim reformu yapılabileceğini hele hele kısa sürede uygulamaya konulabileceğini kabul edebilmek zor.

Eğer cehaletle mücadele etmek istiyorsak, eğitim problemlerimizi, orta öğrenimi paralı hale getirerek değil, aksine orta öğrenimin karakterini değiştirerek ve mutlaka eğitim giderlerini devletin karşılaması durumunu muhafaza ederek çözmeye çalışmalıyız.

EĞİTİM

12 Mart'tan sonra işbaşına getirilen hükümetler, reform adı altında ülke yararına olmayan icraatlarına devam etmektedir.

Son olarak Millî Eğitim Komisyonundan geçen Üniversite Reform Kanun Tasarısı Üniversite özerkliği ile bağdaşması mümkün gözükmeyen bir düzen getirmektedir. Ve bu düzen, Üniversitelerin yönetim bakımından özerkliği ile birlikte öğretim üyelerinin bilimsel özerkliklerini de ortadan kaldırmakta, böylece üniversiteler siyasal iktidarların hakimiyeti altına sokulmak istenmektedir.

Ayrıca üniversiteler ve yüksek öğretim paralı olacaktır.

Biz bu tasarının eleştirisini bilim haysiyetine uymayan bir suskunluk içinde bulunan üniversitelerin bugünkü yöneticilerine bırakarak paralı eğitime değineceğiz. Ülkemizde anayasamızın öngördüğü imkân ve fırsat eşitliği tam olarak sağlanamazken paralı öğrencilerle bu imkân eşitliği tamamen ortadan kaldırılmak istenmektedir.

Bugün yurdumuzda 3000 köy okulsuzdur. İlk öğrenim zorunlu olduğu halde okul çağında bulunan bir milyona yakın çocuk (çoğunluğu kız) çeşitli nedenlerle okuma imkânı bulamamaktadır. Okulların çoğunda yeterli sayıda öğretmen yoktur. İkili, üçlü öğrenim yapılmaktadır. İlkokul çağındaki nüfusun ancak % 84'ü eğitim olanaklarından yararlandırılmaktadır. İlkokul mezunlarının yarısına yakın bir kısmı (% 48) orta öğretime devam etmemektedir. Bu durumda ilkokulların sekiz seneye çıkarılması neyi halledecektir. Orta öğrenimde liselerde gereksiz yığılmalar ortaya çıkarken, mesleki ve özellikle teknik okullarda ekonomik talebe uygun gelişmeler sağlanamamıştır. Ortaokullardaki 899 bin öğrenciden sadece 81 bini meslek okullarına devam etmektedir. Liselerdeki 413 bin öğrenciden ancak 155 bini meslek okullarında okumaktadır. Sanayi-

taban
erol yalçın

REFORMU VE BİZ

leşme döneminde en çok teknik adama ihtiyacımız olduğu halde, eğitim, toplumun insan gücü ihtiyaçlarına göre ağırlık verilmesi gereken alanlar yerine, sosyal talebin de baskısıyla, kapasite yaratılması kolay ve maliyeti düşük alanlarda gelişmiştir. Bunun sonucunda bazı alanlarda (lise) insan gücü fazlası, ekonomik açıdan özellikle önemli bazı alanlarda (teknik) ise insan gücü açığı ile karşılaşılmaktadır.

İlk ve orta öğretimi incelendikten sonra paralı öğrenci alınması öngörülen üniversite ve yüksek okullardaki duruma bir göz atalım. Yüksek öğrenim çağında (19 - 22) yaşındaki 2.499 bin kişiden 172 bin öğrenci üniversite, akademi ve yüksek okullara devam etmektedir. Bu öğrencilerin 1969 - 1970 ders yılında dallar arasındaki dağıtımı genel % 51,1 Fen ve Mühendislik % 25,3 sağlık % 10.1 Tarım % 3,5 dır. Yüksek öğrenim çağındaki nüfusun ancak yüzde 6,8 ine eğitim olanağı sağlanmaktadır. Liselerden mezun olan, 120 bin öğrenci her sene üniversiteye girmek için müracaat etmekte, ancak bunlardan 20 bini imtihanla üniversiteye girebilmektedir. Açıkta kalanlara her sene yığınlar eklenmekte, ailesi ve çevresi tarafından başarısız olarak nitelendirilen öğrenciler seneye kazanırım ümidi ile beklemekte, çalışma imkânı olmadığından boşu boşuna ailelerine yük olmaktadır.

Üniversiteye girenlerin büyük çoğunluğu da istedikleri fakülteye giremediklerinden gayri memnundur.

Üniversitelere devam etmek isteyenlere bile okuma imkânı verilmeyen bugünkü düzende üniversite ve yüksek okulları paralı yapmakla sadece varlıklı sınıfın çocukları okuma imkânına kavuşacak, üniversiteyi bitirecek en seçkin yerlere onlar yerleşecektir.

Çocuklarını paralı okula göndermeye gücü el vermeyen yoksul vatandaşların (işçi, köylü, küçük esnaf, küçük memur ve öğretmenlerin) çocukları okuma fırsatı bulamayacaktır. Ülkemizin büyük çoğunluğunu meydana getiren yoksul halk çocuklarının yüksek öğrenim şurda dursun, orta ve lise öğrenimi yapmaları bile tesadüflere bağlıdır.

Senede 400 - 500 lirayla geçinen yoksul halk çocuklarının okuma hırsı ve azmi ellerinden alınmak istenmektedir.

Okuyanlara burs verileceğini söyleyen sayın bakan herhalde bu bursun kimlere ne şartlarla verildiğini verileceğini ve bu okuma bursundan kaç kişinin yararlanma imkânı bulacağını gayet iyi bilmektedir.

Ülkemizin durumu 3. beş yıllık plânda da belirtildiği gibi öğrencilerin üst eğitim kurumlarına geçiş kararları yetenekleri dışında ailenin ekonomik gücüne göre oluşmaktadır. Bu alanda fırsat eşitliği ve sosyal adalete uygun bir yönetme sistemi geliştirilmemiş bulunmaktadır. Bunun başlıca nedeni başarılı fakat dar gelirli öğrencilere sağlanan olanakların sınırlılığı ve öğretim kurumlarıyla eğitim görevlilerinin yurt düzeyine dağılmasındaki dengesizliktir. Öğretmen sayısının artmasına rağmen özellikle orta öğretimdeki öğretmen açığının devam etmesi ve tüm eğitim kademelerinde öğretmenlerin bölgeler arası dengesiz dağılımları, temel sorunlardan biridir. Eğitime ilişkin sorunların en önemli nedenlerinden biri eğitim organizasyonundaki yetersizliktir. Bütün bunlar meydanda iken Millî Eğitim Bakanı «Liseler de paralı olursa eğitim davasının hallolacağını» ileri sürmektedir. (Okullar olmazsa maarrifi ne güzel idare ederim diyen eski meslektaşı gibi)

Şunu neden açıkca ifade etmezler! «İşçinin çocuğu işçi olsun efendim okuyup da ne yapacaklar? Fabrikalarımızda kimler çalışacaklar?» paralı yüksek okulları Anayasa Mahkemesi Anayasaya aykırı bularak iptal etmesine rağmen komisyonun paralı öğrenciler konusunda bu kadar israr etmesinin nedeni yoksul halk çocuklarının okuma olanaklarını tamamen ortadan kaldırmaktır...

İÇ OLAYLAR

● Madenlerimiz ve Yabancı Şirketler.

Millet Meclisi'nde Maden Kanunu Tasarısı görüşülmüş ve yabancı şirketlere maden işletme hakkı tanınmıştır. Uzun süredir çeşitli tartışmalara konu olan Maden Kanunu Tasarısı'nın bu maddesi görüşülürken söz alan C.H.P. Zonguldak Milletvekili Hüseyin Baytürk, «Yıllarca madenlerde çalıştım. Yabancıların madenlerimizi ne hale getirdiklerini bilen bir insanım. Amerika'nın maden politikasını biliyorum. Amerikalılar kendi memleketlerinde bile, az masraf ve çok kâr amaciyle çalışmaktadırlar. Bu felsefeyle hareket ettikleri için madenlerin ancak yüzde 40'ını çıkarmaktadırlar. Bu nedenle Amerikalıların madenlerimize girmesini istemiyoruz.» dedi. C.H.P.'li- «Yabancılar Türkiye'de maden işletemez» şeklinde bir önerge verdiler. Bu önerge A.P. çoğunluğunca reddedildi ve madde kabul edildi.

● Alamanya Alamanya

Çalışma Bakanı Ali Rıza Uzuner, bu yıl Türkiye'den 100 bin kadar işçi nin dış ülkelere gönderileceğini ve halen 1 milyondan fazla işçinin dışarıya gitmek için sıra beklediğini açıkladı.

● DİSK Kurultayında Genel Grev Hakkı İstendi.

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) Genel Kurul'u toplandı. Toplantıda, DİSK'in önümüzdeki çalışma döneminde uygulayacağı çalışmalarla ilgili ilkeler tesbit edildi. Bu arada grev özgürlüğü konusu görüşülürken bir konuşma yapan DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler, «İşçi sını-

Teşvik Tedbirlerinin Anlamı

Bir sür önce mecislerden son derece önemli bir kanun geçti. Kanunun kısa adı «Teşvik Tedbirleri Kanunu» idi. Bu kanuna göre büyük fabrikalar kurmak üzere büyük yatırımlar yapacak olan bazı sanayicilere devlet tarafından sağlanacak kolaylıklar yeralıyordu.

CHP Genel Başkanı Ecevit, bu kanuna şiddetle karşı çıktı. Bu kanunun bir avuç zengin sermayedarı zengin etmek, daha da zengin etmek amacı güttüğünü belirtti.

Ardından da yaygara koptu. Patronların önemli örgütlerinden biri olan Istanbul Sanayi Odası Başkanı Ertuğrul Soysal'dan, Babıali'nin en satılık basınına kadar her sermaye sözcüsü bu kanunu savunmaya başladılar.

Patronların çaldığı düdüğü dinlemeyeceğiz biz elbet. Her olaya olduğu gibi bu kanuna da işçi gözüyle bakacağız, düşündüğümüzü işçi diliyle söyleyeceğiz.

Öyle yapalım : Nedir bu Teşvik Tedbirleri Kanunu?

İşçi diliyle bunun cevabı pek açıktır. Uluslararası sermaye ile yarış etmeye kalkışmış bizim dermeçatma sermayedarlarımız, kendilerine destek aramaktadırlar. Bula bula da biz işçilerin ödediği vergilerden, yurtdışından gönderdiği dövizlerden ortaya çıkan devlet hazinesini bulmuşlardır. Yani bizim Ortak Pazar ile rekabete kalkışan sermayedarlarımız güçlerinin buna yetmeyeceğini bildikleri için devletin hazinesini haraca kesmek istemektedirler. Bunu açık açık da söylemektedirler. Konuşulanları, söylenenleri işçi diliyle söylersek patronlar bu kanunun savunmasını şöyle yapıyorlar : Biz, diyor patronlar, bir yatırım yapacağız, fabrika kuracağız, ama bize bundan dolayı şu kadar yıl vergi almayacağınıza dair garanti verin, bir sürü kolaylık tanıyın. Yoksa biz bu fabrikaları kurmayız. Siz de vergi alamazsınız!

Ama bunca bunca hay huy arasında bu kanun meclislerden çıkmıştır. Siyasî iktidar, patronların, sermayedar sınıfların çıkarları doğrultusunda hareket etmiştir. Üstelik patronlara tanınacak bir dizi kolaylığın ödenmesi de Merkez Bankası kasalarında birikmiş olan işçi dömizin kan pahasına can pahasına biriktirdiği paralar, bir avuç sözümona sanayiciye peşkeş çekilmektedir. CHP Genel Başkanı Ecevit bunu pek güzel belirtti : «Bir avuç sanayici zengin edilmek isteniyor.»

Bu ilk bakışta işleri ilgilendirmiyor gibi görünen ama aslında çok, çok yakından ilgilendiren kanun biz işçilere önemli bir ders veriyor. Biz işçiler siyasete ağırlığımızı koymadıkça, devleti yönetmeğe açıkça aday olmayınca bu bozuk düzenin sonu gelmeyecektir.

Siyasete ağırlık koymak içinse siyasetin içinde olmak gerekir. «Bana ne, benim aklım ermez bu işlere, onu büyüklerimiz düşünsünler» gibisinden sözler haklı değildir, doğru sözler değildir. Bu düşünceleri kafamızdan atmak, yanımızda yöremizde böyle düşünen arkadaşlarımızı uyarmak biz işçilerin önde gelen görevidir. Bu görevi bize işçi sınıfının soylu, onurlu ve devrimci mücadeleleri vermektedir.

Çok söylenen ve çok yanlış bir söz vardır : Devlet işlerine karışmayın, der. İşçi gözüyle bu yanlış sözün doğrusu şudur : Devlet işlerine karışın!

fının devlet yönetiminde söz sahibi olabilmesi için grev hakkı sınırlarından arındırılmış olarak tanınmalıdır. Bu konuda mücadele etmemiz gerekir. Genel grev hakkı işçi sınıfı için vazgeçilmezlik taşıyan bir haktır» demiştir.

DİSK Genel Kurulu sonunda yapılan seçimlerde Genel Başkanlığa yeniden Kemal Türkler, Genel Sekreterliğe Kemal Sülker, Yürütme Kuruluna da Dinçer Doğu (Kimya İş Genel Başkanı), Hilmi Güner (Maden İş Genel Başkanı Vekili) ve Turgut Gökdere (Turizm İş Genel Başkanı) seçilmişlerdir.

● Reformlar ve Demokrasi

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, partisinin Karabük İlçe Kongresi'nde yaptığı konuşmada, Anayasa değişikliği konusunda, 12 Mart'tan sonra Türk demokrasisini temelden yıkacak Anayasa değişiklikleri yapılmak istendiğini söyledi. Daha sonra, hazırlanan reform tasarılarıyla ilgili olarak, «Bu dönemde, halk yararına reformlar yapılamazken, bozuk düzeni varlıklı çevrelerin lehine işler duruma getirecek tedbirlerin alınması kolaylaşmaktadır.» dedi.

● Güvenlik Mahkemeleri

Askeri Yargıtay'dan sonra Sivil Yargıtay Genel Kurulu da Devlet Güvenlik Mahkemeleriyle ilgili Anayasa değişikliklerini ele alarak görüşmüş, bu mahkemelerin kuruluş biçiminin normal mahkemelere güveni sarsacağını belirtmiştir.

Türkiye'nin dış ticaret açığı son on yılda yüzde yüz on iki oranında arttı.

● Dış Ticaret açığı büyüyor.

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit Millet Meclisi'nde yaptığı bir konuşmada, «İki yıllık bir sıkıyönetimden sonra sıkıyönetimin kalkmasında hâlâ tereddüt ediliyorsa, bunun iki nedeni olabilir:

Bir, sıkıyönetime fazlası ile alışılmıştır.

İki, veya iki yılda bile sıkıyönetimden beklenen yararlar sağlanamamıştır.

Her iki durumda da, sıkıyönetimi kaldırmanın zamanı gelmiş geçiyor demektir.» dedi.

BİR YORUM

ANAYASAMIZI DEĞİŞTİRDİLER!

1961 Anayasası, Anayasamız, yurdumuza, çağdaş demokrasilerde bulunması zorunlu olan kurumlar kazandırmıştır. İşte Anayasa Mahkemesi, işte Devlet Plânlama Teşkilâtı, işte çift meclis sistemi, işte üniversite özerkliği...

Dahası da var. 1961 yıllarından önce sözde kuruluşlar olarak kalan sendikalar, Anayasamızın sağladığı olanaklarla «var» olmuşlardır. Genç demokrasimizde, önemli, etkili bir güç olarak yerlerini almışlardır. İşçi sınıfının ekonomik örgütleri olan sendikalar, 1961 Anayasası'nın bitek toprağından beslenmişler, bu özgürlük ortamında, sermaye sınıflarının karşısına gerçek bir güç olarak dikilmişlerdir.

1961 Anayasası'nda, Anayasamızda yer alan grev hakkı, toplu sözleşme hakkı, siyasî parti kurma hakkı, biz işçiler için hayati önemdedir. İnanıyoruz ki Anayasamızın sağladığı bu haklar işçi sınıfına, gerçek kurtuluşa giden yolun kapısını aralamaktadır.

Oysa...

Sermayedar sınıfın partileri, Anayasamızda yer alan bir çok olumlu maddeyi tırpanlamışlardır. Anayasamız sermayedar sınıfın partileri tarafından sakatlanmıştır.

Ama bilimden aldığımız güçle, altını çize çize belirtelim: Toplumların gelişmesi yasalarda değişiklik yaparak önlenemez. Hiçbir güç toplumların gelismesini önleyemez. Bu güç sermayenin gücü bile olsa nafile.

Neden korkuyor bu sermayedar sınıf, neden değiştirmek, neden geriye götürmek istiyor Anayasamızı?

Söyleyelim. Çünkü anayasa, bir toplumun ihtiyaçlarına cevap veren temel ilkelerdir. Toplumların gelişmesine göre de anayasalar değiştirilirler. Ama ileriye doğru, gelişen toplumun ihtiyaçlarına daha iyi cevap vermesi amacıyla. Toplum geliştikçe de, içinde bebeklik çağında olan sınıflar büyür, serpilir, boy atar, gürbüzleşir, delikanlı olur. Yaşlanmış olan sınıflar ise ihtiyarlar ve ölürler. Tarihin karanlıklarında kaybolup giderler.

Türkiye'de — ve bütün dünyada — gelişmekte olan sınıf, bebeklikten delikanlılığa geçen sınıf «İşçi Sınıfı»dır. Bilim geliştikçe, teknik geliştikçe, sanayileşme geliştikçe işçi sınıfı çoğalır. İki yönlü bir çoğalmadır bu. Bir kere sayı olarak çoğalır. İşçilerin sayısı dalga dalga büyür, kabarır. İkincisi güç olarak çoğalır, büyür. Hüneri, bilgisi, görgüsü artar.

Türkiye'de — ve dünyada — yaşlanmış, ihtiyarlamış, dişleri dökülmüş olan sınıf sermayedar sınıftır. Burjuvazidir. Bütün tarihin karanlıklarına doğru yol almaktadırlar.

İşte Anayasamızı değiştirerek, toplumumuzun, ileri gitmesini engellemek isteyen sermayedar sınıf bu sebeplerden yapmaktadır bu gerici değişiklikleri. Biraz daha yaşayabilmek, var olabilmek için.

Oysa bilimin şanlı gerçeği kafalara çakılması gereken bir doğruyu haykırır: Tarihin çarkı geriye döndürülemez. Gençler serpilir, gelişir, büyür. İhtiyarlar, soluğu tükenikler ise ölür, tarihin karanlıklarına gömülür.

Dünya gelişen, delikanlılığını yaşayan üretici sınıfındır. Gerisi nafiledir.

Bir tarafta Amerika'nın dev teknolojisi yani ölüm kusan bombalar, otomatik silahlar, savaş uçakları, savaş gemileri, zehirli gazlar, mayınlar... Diğer yanda bir avuç Vietnam halkı ve onların bağımsızlık, özgürlük, barış ateşiyle yanan yürekleri.

AMERİKA YİĞİT VİETNAM HALKINA BOYUN EĞDİ!

● Tarihin en uzun ve kanlı savaşlarından biri, Vietnam savaşı sona erdi. Bütün dünyada sınırsız bir sevinç yaratan barış anlaşması 27 Ocak 1973 günü Paris'te Kuzey Vietnam ile Amerika Birleşik Devletleri arasında imzalandı.

Barışın imzalanmasından bu yana her iki taraf da savaş esirlerini geri vermeğe başlamışlardır. Esirlerin iadesi bittiği gün Vietnamdaki bütün Amerikan kuvvetleri de Vietnamı terketmiş olacaklardır.

Böylece 27 yıl aralıksız süren Vietnam Savaşı bitti. 3 milyondan fazla insanın öldüğü, milyonlarcasının yaralandığı ve sakat kaldığı bu savaşta Kuzey Vietnam toprakları üzerine Amerikan uçakları 15 milyon ton bomba attı. Bu İkinci Dünya Savaşında kullanılan bomba miktarına eşittir. Buna rağmen zafer yılmadan savaşan yiğit Vietnam halkınındır.

● Bu zafer uzun ve çetin bir savaşı sarsılmaz bir kararlılıkla sürdüren Vietnam Halkıyla beraber, onu bu haklı kavgasında destekleyen, onun yanında yer alan dünya barışseverlerinin de bir zaferidir.

Bağımsızlık, özgürlük ve barış için savaşan hiçbir halk yalnız değildir dünyada. Bugün Vietnam Halkının yanında yer alan dünya kamu oyu, yarın da acılı ve mazlum bir başka halkın mücadelesine omuz verecek onun yanında yer almaktan çekinmeyecektir.

BİR YORUM

Doların Düşmesi Kapitalizmin İflas Belgesidir!

Geçtiğimiz hafta içinde Dünya'nın en önemli olaylarından biri Amerikan parası «dolar»ın değerinin yüzde 10 oranında düşürülmesi oldu.

Doların değerinin düşürülmesi kararı üzerine ve bu karar resmen alınmadan önce dünyanın birçok ülkesinde bir telaş görüldü. Almanya doların değeri düşmesin diye ne yapacağını şaşırdı. Japonya da öyle. Ama bütün çabalar bir yarar sağlamadı. Amerika, parasının değerini yüzde 10 oranında düşürdüğünü ilân etti. Bunun üzerine bütün ülkeler kendi para değerlerini yeniden gözden geçirdiler. Ya paralarının değerini yükselttiler, ya da dolar gibi düşürdüler.

Görünüşteki bu kargaşalığın altında yatan nedir?

Çağımızda, her ülke ihracatını çoğaltmak, ithalatını azaltmak, böylece dış ticaretinden, «dış ticaret fazlası» adını verdiğimiz bir kâr, bir gelir sağlamak amacındadır. Amerika Birleşik Devletleri, uzun yıllar, etkisi altındaki az gelişmiş ülkelere olduğu kadar, dünyanın gelişmiş, ileri ülkelerine de çeşitli mallar ihrac etmiş ve bu ihracattan büyük kârlar sağlamıştır. Oysa, bir süreden beri Amerika'nın karşısına, kapitalist dünya içinde iki rakip dikilmiştir. Birisi Japonya, diğeri de Avrupa ülkeleri...

1972 yılında Amerika'nın ihracat kazançları, ithalat masraflarından az olmuş, dış ticaret bilançosunu kârla kapayacağı halde, 6,5 milyar dolara yakın bir açık görülmüştür. Bunun başlıca nedeni, artık Amerika'nın ihracatının eskisi kadar kolay ve fazla olmamasıdır. Bu durumda bir ülke için yapılacak birkaç şey vardır. Birincisi, yeni pazarlar aramaktır. Ama çeşitli blokların ve ülkelerin dünya pazarında rekabet halinde oldukları çağımız dünyasında, yeni pazarlar bulmak hiç de o kadar kolay değildir. İkinci bir yol ise, ihrac ettiği malların fiyatlarını düşürerek daha pahalı mallara karşı rekabet gücü elde etmektir. Meselâ Japonya'nın son yıllarda ticaretini bu derece arttırmasının ve Amerika'yı güç durumda bırakmasının sebebi, dünya pazarlarına Amerikan malları kalitesindeki çeşitli malları daha ucuza sürebilmesidir.

İşte Amerikan, parasının değerini düşürerek, dışarıya ihraç edeceği ihraç mallarını dış piyasalarda ucuzlatmış olacaktır. Bir örnek verecek olursak, eskiden 100 dolar olan bir malı satın almak için Almanya 400 mark vermeye mecbursa, şimdi Amerikan parasının değeri Alman parası Mark'a göre düşmüş olduğu için, aynı malı 350 mark ödeyerek alabilecektir. Böyle olunca da Amerikan mallarına talep artacak, bir süre sonra da Amerika'nın ihracatı gelişecek, dış ticaret açığı kapanacaktır.

Bu yüzdendir ki, Almanya ve Japonya, yani Amerika'nın dış ticaret alanındaki iki büyük rakibi, doların değerinin düşmesini istememişlerdir. Doların değeri düşecek olursa kendi paralarının değeri yükselecek ve dünya pazarlarında onların sattıkları mallar pahalılaşarak rekabet gücünü kaybedecektir. Demek ki, devalüasyon adı verilen, paranın değerinin düşürülmesi olayı bir ülkenin ihracatını arttırıcı, buna karşılık ithalatını kısıtlayıcı etki yapmaktadır. İhraç malları dünya pazarlarında, diğer ülke paralarına göre ucuzlamakta, buna karşılık ithal mallarının fiyatı yükselmektedir.

İşte kapitalist dünyanın bu güçlü ülkeleri, şimdi birbirleriyle büyük bir ekonomik savaş halindedirler.

Bütün bu olup bitenler, Türkiye'yi etkileyecek mi? Bizim günlük hayatımızda nasıl yansıyacak?

Doların devalüe edilmesi, yani değerinin düşürülmesi, Türk parasını da hemen etkilemiştir. Türk parasının değeri de aslında yüzde 10 oranında düşürülmüştür. Bu sonuçta şu demektir: Parasının değeri yüzde 10 oranında düşürülen Türkiyenin ihraç ürünleri ucuzlamış

(Sayfayı çeviriniz)

Siyah Afrika Uyanıyor

Son yıllarda ırk ayrımına ve yeni sömürgeciliğe karşı giriştikleri haklı başkaldırma olaylarıyla, dünyanın dikkatlerini üzerlerine çeken Afrikanın siyah halkları, geçtiğimiz günlerde de mücadelelerini en yoğun biçimde sürdürdüler.

Bir yanda kapitalistlerin fabrikalarında, işletmelerinde çalıştırdıkları ucuz ve bol işgücünü kaybetmemek için siyah Afrika halklarına uyguladıkları terör, baskı ve zulmün akıl almaz örnekleri verilirken, öte yanda kendi topraklarında insanca yaşamak, sömürüye son vermek ve tek kelimeyle bağımsızlık için yürütülen haklı ve zorluklarla dolu bir mücadele sürüp gitmektedir.

Son günlerde, Afrika'da meydana gelen olayların belki de en önemlisi, beyazların yönetimindeki Güney Afrika Cumhuriyeti'nde siyah proletaryanın batı basınında bile geniş ölçüde yer alan grevleriydi. Durban şehri ve dolaylarındaki fabrikalarda çalışan 25 bin siyah işçinin, ücretlerine zam almak için başladıkları grevler, büyük ölçüde başarıyla sonuçlandı. Grev sırasında büyük gösteriler düzenlendi ve polisle çatışan siyah işçilerden 200'ü tutuklandı. Ama bu baskılar grevleri önleyemedi.

Bu büyük işçi olaylarının meydana geldiği Güney Afrika Cumhuriyeti'ne yakından bir göz atalım :

Ülke nüfusunun büyük bir kısmını yoksul ve siyah tarım emekçileri ve sayıları 5-6 milyonu bulan siyah işçiler teşkil ediyor. Bu yoksul halk kitleleri ülke nüfusunun pek az bir bölümünü teşkil eden beyaz kapitalistler tarafından sömürülmekte, yönetilmektedirler.

Güney Afrika'da siyah işçilere sendika kurma ve grev yapma hakkı yasaklanmıştır. Ücretleri, asgari seviyenin pek altında olan siyah işçiler haklarını arayabilmek için, işçi sınıfının bu en tabii hakkını kullanmak istediklerinde, azınlık yönetimi, «kanunsuz hareketlerde bulunuluyor» gerekçesiyle siyah işçilerin karşısına dikilmektedir.

Bir yıl kadar önce Güney Afrika İşçileri Bakanı, «Siyahlarla beyazların aldıkları ücretler arasındaki korkunç fark giderilmezse ortalık kana bulanacaktır.» diyerek sorunu ortaya atmıştı.

Beyaz işverenlerin ve hükümetin telaşı hiç de boşuna değildi, çünkü grevler giderek ekonomik amaçların da ötesinde bir bilinçlenmeyi ve mücadeleyi getiriyordu.

---

olmaktadır. Eskiden Almanya 1 mark karşılığında 1 kilo kuru üzüm alabiliyorsa, şimdi aynı alman parası karşılığında, türk parasının değeri düştüğü için daha fazla kuru üzüm alabilecektir. Böylece türk mallarına olan talep bir miktar artacak, ancak bizim ticaretimiz çok fazla olmadığı için, malın ucuza satılması ticaret gelirlerinin fazla artmamasına yol açacaktır. Buna karşılık mesela parasının değeri yükselmiş olan Almanya'dan ithal ettiğimiz malların fiyatları artacaktır. Bu fiyat artışı, çeşitli malların maliyetini arttıracaktır. Mesela, önemli bölümleri ve hammaddeleri yabancı ülkelerden ithal edilen bir buzdolabının maliyeti 3 bin liradan 3500 liraya çıkacaktır. İthal malı olmayan ürünlerde bile dolaylı olarak fiyat artışları görülecektir. Demek ki doların değerinin düşürülmesiyle başlayan, türk parasının değerinin düşürülmesine varan son olayların günlük hayatımıza etkisi, hayatın biraz daha pahalılaşması olacaktır.

Bu pahalılığın, yani maliyetlerdeki artışların yükünü kimler çekecek diye sorulacak olursa, bu sorunun cevabı da açıktır. Maliyet artışlarını sanayici, sermaye sahibi, malların fiyatlarına ekleyecektir. Onun günlük hayatı açısından bir değişiklik olmamaktadır. O yine eski gelirini ve eski kârını sağlayabilecektir. Buna karşılık çalışan kitleler, emekçiler, işçiler pahalılığın bütün etkilerini hissedeceklerdir. Bu pahalılığa karşı tek silahları olan örgütleri ve toplu sözleşme hakları da kısıtlanırsa, olup bitenlerin bütün maliyeti onlara yüklenmiş olacaktır.

BU KİTABI OKUYALIM

Okumanın gerekliliğine inanmayan kimse yoktur içimizde her halde. Dünyanın her tarafında insanlar daha iyiyi daha doğruyu bulmak için okurlar, bilgilenirler. Yalnız bütün bu okuyanların ortak bir yanları vardır : kitabı bilerek, seçerek yani bilinçli olarak okumalarıdır. Günümüzde Tükiye'de yüzlerce yayınevi ve bunların kendi dünya görüşlerine göre çıkarttıkları binlerce kitap vardır. Önemli olan bu kitapların hepsini okumak değil, bunlar arasından seçme yaparak, bizler için en yararlı olacak kitabı okumaktır.

Bütün bunları niçin yazıyorsunuz, diyebilir bazı arkadarlarımız. Sendikamızın Basın Bürosu olarak, düşündük ve bu konuda işçi arkadaşlara yararlı olabilmek umuduyla bir çalışmaya girdik. Düşündük ki bugün Türkiye'de biz işçilerin okuyamaması için bütün şartlar var. Oysa günlük pratiğimizin yanında, kendi yaşantımızın dışında, dünya olaylarla dolu. Her ülkede insanların çeşitli sorunları ve bunlara getirdikleri çeşitli çözümler var. İşte Türkiye işçileri olarak bizler, görüş açımızı genişletmek ve dünya olaylarına kendi gözümüzle bakabilmek için bunları okumak, öğrenmek zorundayız.

SONSUZ TOPRAKLAR

YAZAN : JORGE AMADO

ÇEVİREN : ORHAN SUDA

YAR YAYINLARI

Sonsuz Topraklar'da, nesiller boyu işledikleri topraklardan, büyük toprak sahipleri tarafından kovulan, hayatlarını sürdürebilmek için ülkenin büyük şehrine iş aramaya giden yoksul Brezilya köylülerinin öykusü anlatılıyor.

Bu büyük toprak sahiplerinin kurbanı ailelerden biri, JERONİMO ve ailesi, yılanlarla, kertenkelelerle dolu aşılmaz denilen büyük bir çölü geçmeğe çalışarak bir sahil şehrine varırlar. Yola çıktıklarında on üç kişidirler. Şehre geldiklerinde ise beş kişi kalmışlardır. Gerisi çölde hastalıktan ve susuzluktan ölmüştür. Vapur ve tren yolculuklarından sonra Sao Paulo'ya varırlar. Ama büyük kızları Marta kendileriyle gelemez. Hasta babasına sağlam raporu alabilmek için hükümet doktorunun metresi olmuş çok geçmeden de kaldırımlara düşmüştür.

Amado kitabın bütünü içinde bu yoksul halkın kendilerini ezenlere karşı hangi yollarla çıktığını da anlatır. Düzenden hoşnut olmayanlar kendilerine göre mücadele yolları bulmuşlardır. Kimileri yalancı peygamberler olmuşlar, kimileri hükümet kuvvetlerinin bile baş edemediği çeteler kurmuşlardır. Fakat örgütsüz ve bilinçsizce yapılan bu mücadeleler sonuçsuz kalmıştır.

Kitabın son bölümünde ise ülkenin bu acı durumdan nasıl kurtulabileceği anlatılıyor. Sömürülen, ezilen, horlanan bu insanlar yavaş yavaş bilinçlenmeğe, örgütlenmeğe siyasi bir güç haline gelmeğe başlamışlardır.

Bu kitapta anlatılanlarla ülkemizde olup bitenler arasında benzerlikler vardır. Temel mesele hemen hemen aynıdır. Bu yüzden Sonsuz Topraklar'ı bütün işçi arkadaşların okumasını sağlık veririz.

Kitabı okumak isteyen işçi arkadaşlarımız, Sendikamız Genel Merkezi'ne başvurarak, fiatı 20 lira olan bu kitabı 16 liradan temin edebilirler.

Ayrıca basın büromuz bu sorunu daha temelden çözebilmek için Genel Merkezimizde bir kitaplık kurulması için çalışmalara başlayacaktır.

İşçi Sözlüğü

ÜRETİM NEDİR?

Biz insanları hayvanlardan ayıran en önemli özelliklerden birisi doğaya karşı yaptığımız BİLİNÇLİ mücadeledir.

Yaşamak için besin maddelerine, giyeceklere, oturacak yerlere, yakacak maddelere ihtiyacımız vardır. Bu temel ihtiyaçlara sahip olabilmek, yani yaşayabilmek için bunları üretmek, üretmek için de bir çaba sarfetmek zorundayız.

İşte insanların var olduklarından bu yana, yani ilk çağlardan beri bütün hayatı ihtiyaçlarını karşılamak için çalışmakla geçmiştir.

İnsanın yaşamak için, doğayı bilinçli olarak da elverişli bir hale getirme mücadelesine, yani tabiatı değiştirmesine ÜRETİM adını veriyoruz.

ESKİDEN ÜRETİM NASIL YAPILIRDI?

Atalarımız olan ilk insanlar tıpkı vahşi hayvanlar gibi yaşıyorlardı. Bitki köklerini, güçlükle yakalayabildikleri hayvanları yiyor, ağaç kovuklarında ya da mağaralarda yaşıyor, sazlar ve atlarla örtünebiliyorlardı. Zamanla ilk alet olan ellerinin hüneri arttıkça deney kazandıkça, beyni gelişmeye başladı. İnsan aklı geliştikçe, ellerinin hüneri arttı. Böylece aletler üretmeye başladı. İlk aletler taştan, kayalardan, sonraları çeşitli madenlerden yapıldı. Bu üretilen aletler, yine bir üretim faaliyeti olan avlanmada, barınaklar yapmada, hayvan postlarına giyilebilecek şekiller vermede kullanıldı.

Zamanla hayvanların sadece etinden ve derisinden değil, sütünden ve gücünden de yararlanmasını öğrenen insanlar, göçebe yaşayıştan kurtulup toprağa yerleştiler. Böylece topraktan da yararlanmaya, çeşitli bitkileri üretmeye başladılar. Toprağı daha iyi sürebilecekleri aletleri yaptılar, geliştirdiler. Deneyleri arttıkça ve toplumda iş bölümü belirginleştikçe, demiri daha iyi işleyebilecekleri, ipliği daha çabuk ve kolay dokuyabilecekleri, buğdayı daha verimli alabilecekleri makineleri üretmeye başladılar. Makine sistemleri, atölyeler, fabrikalar, derken geldik günümüze.

GÜNÜMÜZDE ÜRETİM

Bizim bir iki satırla anlatıverdiğimiz bu gelişmeler öyle kolay olmadı. İnsanlar bütün bir tarih boyunca, daha iyi yemek, daha iyi giyinmek, daha iyi barınmak için tabiata karşı çıktı, yaptığı aletlerle tabiatı daha yararlı hale getirdi. Kısacası tabiatı, yani DÜNYAYI DEĞİŞTİRDİ.

Gördüğümüz gibi üretim, insanların doğuya karşı verdiği bilinçli bir yaşama mücadelesidir. Fakat unutmamalıyız ki, insanlar doğaya karşı tek başlarına değil, toplu halde mücadele ederler. Şartlar ne olursa olsun, tarihin başlangıcından beri üretim toplumun ihtiyaçlarına cevap vermiş SOSYAL BİR ÜRETİMDİR. İnsanı insan yapan toplumdur. Üretimde insanlar sadece tabiatı değil aynı zamanda birbirlerini de etkilerler. Ancak belirli bir şekilde işbirliği yaparak ve faaliyetlerini birbirleriyle değiştirerek üretim yaparlar. Bunun için de birbirleriyle çeşitli ilişkiler kurarlar. Bu sosyal ilişkilerin sınırları içinde dünyayı değiştirir, üretim yaparlar.

BUGÜN BİZ İŞÇİLER DE DÜNYAYI DEĞİŞTİRİYORUZ!

Evet bugün biz işçiler de üretim yapıyoruz. Binlerce yıldır, binlerce çalışanın üretim yaparken kazandığı, bilgi, görgü, deney ve hünerinden yararlanıyoruz. Bizim ya da bizim gibi işçilerin yarattığı aletleri, araçları yani makineleri kullanıyor. hammaddeyi değiştiriyor, ve mal (ürün) elde ediyoruz. Koyunun sırtındaki tüyleri koca makinelerde hünerli ellerimizle işleyip rengarenk iplikler daha sonra da toplumun ihtiyaçları için yaratıcı gücümüzü de kullanarak çeşit çeşit giysiler haline getiriyoruz. İşte doğayı değiştirmenin küçük bir örneği.

ÜRETİM NE İLE YAPILIR?

1 — Üretim yapabilmek için öncelikle ÜRETİM ALETLERİ gerekir. İpliği dokuyacak makine, toprağı sürecek saban, traktör, demirin ya da lastiğin eriyeceği dev kazanlar, bunları barındıran fabrika binaları, aklımıza gelebilecek bütün araç ve yer üstü kaynakları; demir, kömür madenleri, toprak gibi.. Makinelerde işlenecek, kumaş, ayakkabı, sigara, oto lastiği haline gelebilecek ham maddeler yani, pamuk, deri, kauçuk, tütün, yün gibi maddeler olmadan üretim düşünülemez.

Yani topluca söylemek gerekirse ÜRETİM ARAÇLARI adını verdiğimiz yukardaki unsurlar olmadan üretim yapılamaz.

2 — Üretim araçlarını, bu cansız maddeleri harekete geçirecek, onları yaratıcı güçleri ve hünerli elleriyle çalıştıracak İNSAN GÜCÜ yani EMEK gereklidir. Şu halde maddeleri makinelerde işleyerek toplumun ihtiyaçlarına yararlı hale getirebilecek biz işçilerin emeği olmadan üretim düşünülemez.

3 — İnsanların binlerce yıllık BİLGİ VE İŞ TECRÜBESİ olmadan da üretim düşünülemez. Bu deneyler çok uzun yıllar ve kahırlı mücadeleler sonunda edinilmiş ve kuşaktan kuşağa aktarılmıştır, gelişmiş, gelişmiştir.

İşte yukarıda açıkladığımız üretim araçları, insan ve insanın binlerce yıllık bilgi ve iş tecrübesine ÜRETİM GÜÇLERİ adını veriyoruz.

Bir toplumun temel ihtiyaçlarını karşılayan üretim, bu üretim güçleriyle mümkün olur.

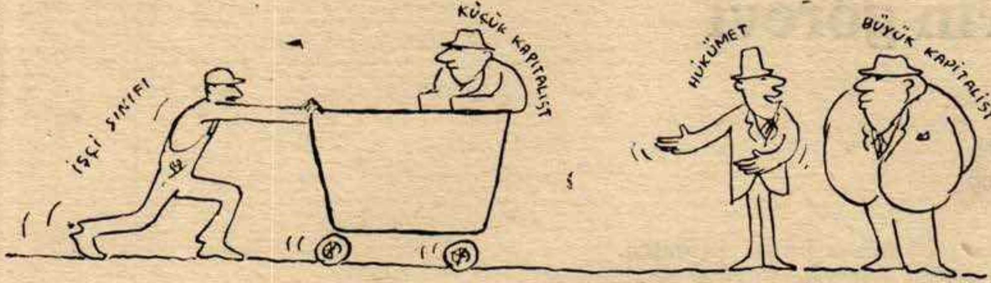
şairin görevi

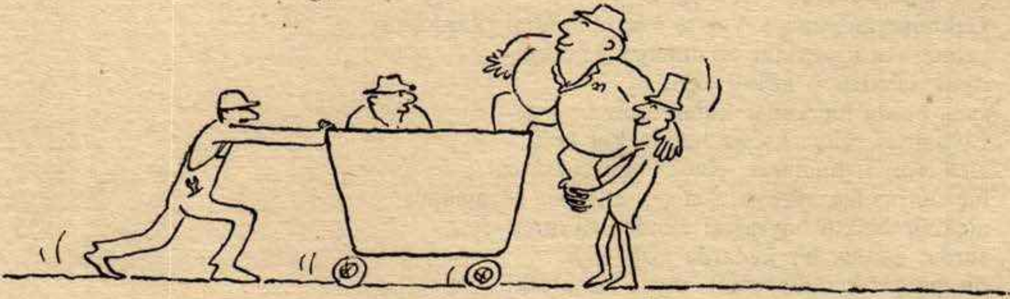
çevirenler:
a. kadir
ş. hulûsi

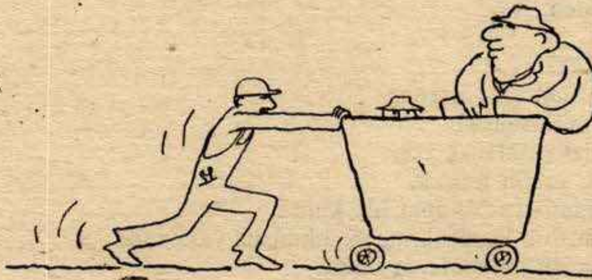
Öyle kolay sanma sen bu işi, kardeşim,
hemen kalkışma tellerden türküler döktürmeye!
Sazı eline bir kere almaya göresin,
bir görev yüklendin demektir, bilesin,
çok ağır bir görev, ve belâlı.
Geldinse anlatmaya yalnız kendi derdini, kardeşim
yalnız kendi zevkini anlatmaya geldinse,
bırak elinden o kutsal sazı,
sana burda hiç kimse kulak asmaz.
Ey şairler, gireceksiniz halkla kol kola,
alevlerin, fırtınaların içinden geçeceksiniz,
hiç durmadan yürüyeceksiniz, ama hiç durmadan;
alçaktır halkın bayrağını elinden düşüren de,
şurda, geride, bir kenarda gizli gizli,
bir parçacık dinleneyim, diyen de alçak!
Halk bakacak, görecek, anlayacak,
acı çeken kim, baş kaldıran kim, dövüşen kim,
kim işi oluruna bırakmış,
kim gününü gün eden,
kim şarlatan,
kim korkak!
Peygamberler çıkacak, yalancı ve kurnaz,
durun, diyecekler size, ey insanlar,
işte burası, diyecekler, sizi yaşatacak yer,
işte burası bolluk ülkesi, mutlu toprak.
Bu korkunç yalanlara kanmayacak ama hiç kimse,
ne açlık kanacak, ne susuzluk kanacak, ne de umutsuz yaşamak.
haykıracak güneşte kavrulan milyonlarca insan,
hepsi yalan diyecekler, hepsi yalan, hepsi yalan.
Ne zaman eşit pay alırsak hepimiz bolluk sepetinden,
ne zaman hepimiz sırayla oturursak hak sofrasına,
ne zaman her eve girerse bereketli aydınlığı bilmin,
ne zaman pırıl pırıl yanarsa tekmil evler aydınlıklar içinde,
işte o zaman deriz, burda duralım, tamam,
işte burası bolluk ülkesi, mutlu toprak.
Biz o güne kadar, dur durak bilmeden,
sürdüreceğiz amansız savaşımızı,
dağ taş demeden yürüyeceğiz,
gözler çakmak çakmak, yumruklar sımsıkı.
Sonunda, bütün bu çabalara karşılık
hiç bir şey geçmeyebilir de elimize,
yola çıkarken biz bunu zaten göze almıştık.

güldüşün

teşvik tedbirleri bir avuç sermayedarı daha da zengin etmek amacını güdüyor

Son Baskı Tarihi : 1 Mart 1973